

Pardubice

Propozice zájezdu do Rakouska

aktualizováno dne 2014_07_23

RAKALPE 2014

aneb Elisabeth III.

ve dnech 26.7. - 2.8.2014

s ubytováním v penzionu Freinerhof

Obsah:

Základní informace	3
Informace k odjezdu.....	3
Důležité telefony.....	4
Trasa autobusu, mapy a dělení do skupin	4
Všeobecné pokyny pro PT	5
Všeobecné pokyny pro VHT, klettersteig a lezení	5
William M. Mercer - studie o kvalitě života v hlavních městech.....	8
Poloha naší turistické oblasti v Alpách	9
Poloha naší turistické oblasti v Rakousku.....	10
Naše pohoří pro výlety.....	11
Obecné popisy pohoří	12
Obecný popis pohoří Raxalpe	12
Obecný popis pohoří Hochschwab	13
Popisy tras v pohoří	15
1. den - Großes Höllental/Friedrich-Haller Haus.....	16
2. den - Voisthaler Hütte.....	20
3. den - Haidsteig/Preiner Wand	22
4. den - Fuchslochsteig/Karl-Ludwig Haus	25
5. den - Großes Höllental/sjíždění řeky Schwarza	28
6. den - Gamseck.....	31
7. den - Tonion (náhradní).....	35
Náhradní a také jiný, než hlavní program	37
Když nebude svítit sluníčko, co teď?.....	37
Trasy kolem našeho penzionu	39
Bolí tě nohy? Přestup na lanovku !	41
Helmut Mohr	41
Náš penzion Freinerhof	42
Geografická poloha	42
Frein an der Mürz	43
Freinerhof - náš penzion	43
Místopis s dalšími zajímavostmi v okolí	51
I. vídeňský vodovod z pramenů v pohoří Schneeberg a Rax.....	51
Bazilika Mariazell	53
Erlaufstausee	54
Lanovka Raxseilbahn.....	54
Mariazellerbahn - úzkokolejná železnice.....	55
Ötschergräben.....	56
Přírodní koupaliště v Reichenau.....	56
Zubačka na pohoří Schneeberg.....	57
Závěr	58

Základní informace

Informace k odjezdu

Přihlášky:

zaplacením zálohy 4.000,- Kč na klubový účet je každý přihlášen. Údaje o účtu: banka ČSOB a. s., čís. účtu: 131 627 997/0300.

Další informace u mě (Ivo Stříž, +420 603 765 933, is@striz.at) nebo u Dáši Ehrenbergerové (ehrenbergerova@szs.pardubice.cz, do práce +420 466 050 217, mobil +420 739 569 070).

Odhlášení :

v době delší než 1 měsíc před odjezdem je bez stornovacího poplatku. Při odhlášení v kratší době jsou „[Podminky odhlášení](#)“ na našich stránkách (Výlety >> Podmínky odhlášení).

Odjezd:

autobusem v sobotu dne **26. července 2014 v 6:15 hod.** z Pardubic od hlavního nádraží ČD (autobus stojí před zahrádkou restaurace [La Rocket](#)). Nástupní zastávka mino Pardubice bude stanovena před uskutečněním zájezdu po domluvě s D. Ehrenbergerovou.

Příjezd:

v sobotu dne 2.8.2014 kolem 17:30 hod., nebude žádná „turistická“ zastávka s prohlídkou. Počítám, že budou min. dvě krátké „nutnostní“ zastávky pro nás a pro řidiče.

Úrazové pojištění:

proti úrazu jsou všichni účastníci zájezdu „Raxalpe 2014“ pojištěni na základě pojistné smlouvy č. 131 0000 010 mezi Českým olympijským výborem a Pojišťovnou VZP, a. s. Členové KČT si mohou navíc individuálně uzavřít zvýhodněné úrazové pojištění u UNIQA pojišťovny a. s., (znění smlouvy č. 3559000163 a rozsah krytí je na www.kct-slovan-pardubice.info >> Dokumenty >> Společné >> Pojistné smlouvy).

Pojištění :

léčebných výloh v zahraničí je pro tento zájezd povinné a každý účastník si jej zajišťuje individuálně. Pro výběr pojištění uvádím, že se budeme pohybovat do 2.500 m n.m.

Každý účastník se zájezdu účastní na vlastní nebezpečí a během akce musí dodržovat pokyny vedoucího. Před zájezdem doporučuji absolvovat lékařskou prohlídku.

Peníze:

zlevněná cena zájezdu na 7 dní s polopenzí je 38,- €/den (dostali jsme 16% slevu) a kurzu 27,- Kč počítám = $7 \times 38 \times 27 = 7.182$ Kč + doprava 1.500 – 2.000,- Kč (podle počtu účastníků). Polopenze pro děti do 15 let je jen 30,- €/den.

Zálohu 4.000,- Kč je nutno uhradit do 20.1.2014. Vyúčtování celého zájezdu bude provedeno v Kč po jeho ukončení. Prosíme o promptní platbu stanoveného doplatku na klubový účet 131 627 997 / 0300, který bude činit kolem 5.000,- Kč (závisí na kurzu koruny).

Budeš potřebovat peníze na vstupné ??,- €/osobu + příp. pro náhradní program ??,- €/osobu. Ceny lístků (např. za vlak) nebo poplatky (např. za mýtné) pro jednotlivé skupiny jsou uvedeny v popisu tras. Kromě toho je vhodné vyměnit si koruny na EUR pro vlastní potřebu. Doporučuji 80,- až 100,- € na osobu.

Průkazy:

nezapomeň si vzít průkazy (cestovní pas, průkaz KČT, Eurobeds, důchodcovský průkaz) pro individuální slevy, ale i pro jiné případy.

Adresa pobytu:

Freinerhof čís. 2, A-8694 Frein an der Mürz, Frau Elisabeth Webster tel.: +43 3859 8102,
e-mail: freinerhof@aon.at, internet: www.freinerhof.at.

Důležité telefony

Telefon horské služby v *Rakousku* (volit bez předčíslí) 140
Můj mobil (*Ivo Stříž*) +43 (680) 32 000 28
Mobil řidiče autobusu pana Ivana Tomka +420 (607) 673 695

..... ^ zpět na obsah ^

Trasa autobusu, mapy a dělení do skupinCesta tam:

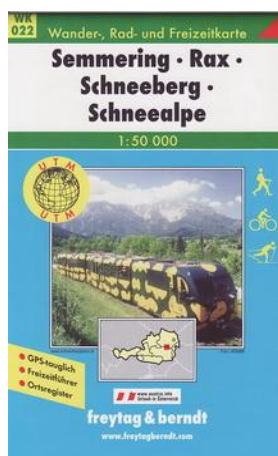
[350 km](#), 6:15 odjezd z *Pardubic* >> Havlíčkův Brod >> Telč (2:00 hod.) >> 20 min. přestávka někde v *Česku* za *Telčí* >> Krems (+2:30 hod.) >> prohlídka města *Krems* (+2:00 hod.) >> Frein an der Mürz (+2:30 hod.) >> 18:15 hod. příjezd do *Freinu* >> 19:00 večeře. Celkem 10h.

Cesta zpět bude stejná (cca. 9:30 – 17:30h) a nebude při ní žádná delší zastávka s prohlídkou.

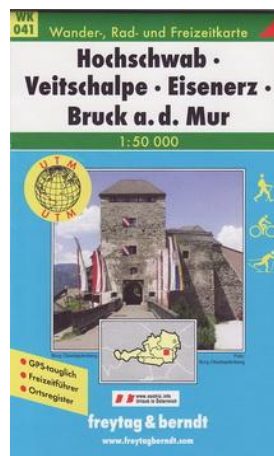
Mapy a vysvětlivky k popisu

Doporučuji mapy edice „*freitag & berndt*“, podle kterých jsem propozice také zpracovával:

- *Semmering • Rax • Schneeberg • Schneetalpe*, 1:50.000, vydání 2008, WK 022, platnost do 12/2011
- *Hochschwab • Veitschalpe • Eisenerz • Bruck a. d. Mur*, 1:50.000, vydání 2008, WK 041, platnost do 12/2011

WK 022, 2008.
(100%)

WK 041, 2008.
(100%)

Pro každý den uvádím nejprve obecné popisy pohoří a pak popisy plánovaných tras s detaily. Zde jsou uvedeny časové a délkové údaje o trasách s jejich profilem. Údaje o nadmořské výšce (m n. m.) jsou uvedeny v kulatých závorkách, značené jen zkráceně písmenem (m). Dále jsou *názvy a jména*, např. měst, pohoří, hor označena *kurzívou*. Některé informace jsem převzal a přeložil z německých internetových stránek. Odkazy na internetové stránky v němčině uvádím proto, že jsou na nich zajímavé obrázky, plány, schémata a texty. Denní výlety budou vedeny kvalifikovanými vedoucími turistiky z odboru

KČT Slovan Pardubice. Časový rozpis pro jednotlivé dny (jako je snídaně, denní odjezd a příjezd autobusu, doba večere, atd.) najdete přehledně na jedné stránce za podrobným popisem plánovaných tras.

.....^ zpět na obsah ^.....

Dělení do skupin

První číslice „1“ značí den našeho výletu, druhá číslice „1“ značí skupinu (dříve to byla římská I.), „a“ značí trasa s klettersteigem, popř. lezením a „b“ značí trasa s VHT nebo PT. Skupiny rozdělené na „a“ a „b“ mají stejnou náročnost, vedou jen jinou cestou. Např. pro první den by bylo označení tras:

- 11.a sk. klettersteig nebo lezení po skále s lanem, patřící do VHT (jištěná cesta nebo-li feráta), převýšení kolem 1.000 výšk. m
- 11.b sk. pěší turistika (VHT nebo PT), převýšení kolem 800 výšk. m
- 12, popř. 13 sk. pěší turistika (PT), převýšení kolem 600 výšk. m

Bez rizikového pojištění se nemůžeš zúčastnit klettersteigu nebo lezení daný den.

Všeobecné pokyny pro PT

Tak jako ve správných propozicích KČT Slovanu Pardubice nesmí ani zde chybět tyto pokyny.

Všichni účastníci zájezdu by ve vlastním zájmu měli být oblečení a obuti tak, aby je nepřekvapilo náhlé zhoršení počasí v horském terénu. K povinné výstroji do hor patří kvalitní obuv, čepice a teplé rukavice, nepromokavá bunda či pláštěnka, svetr, další dle vlastního uvážení. Nezapomeňte ani na svoji osobní lékárničku. Není snad nutno zdůrazňovat, že svůj osobní batoh s výstrojí, náhradním oblečením, potravinami, nápoji a osobní lékárničkou si každý účastník nosí sám a denně kontroluje a obnovuje jeho obsah.

Stravování:

je zajištěno formou polopenze, to je snídaně a večere. Jídlo na den je třeba si dovézt a nebo si jej zakoupit po cestě nebo na místě. V úterý a ve čtvrtek se po výletě stavíme v obchodě Spar v obci Neuberg (17 km jihovýchodně od Freinu). Otevřeno je tam do 18 hod. Na trasách se velmi často nabízí možnost občerstvení na chatách. Tyto jsou vyznačeny v popisu tras pro každý den. Při turistických přesunech na horách je také nutno dbát na pitný režim. Při snídani dostaneme čaj do termosek nebo lahví. Po zkušenostech z minulého roku ti nedoporučuji brát si láhve z plastických hmot, které se horkým čajem zformují tak, že čaj z nich vyteče a jsou pak nepoužitelné.

Zavazadla:

tentokrát máme pro zavazadla dosti místa, bude připojen vlek pro kufry a batohy. Autobus nás dopraví až na místo ubytování. Budete-li mít sebou elektrické spotřebiče dřívějšího data výroby, nezapomeňte si vzít adaptéry na rakouské zásuvky. Rozdíl je v tom, že tvá zástrčka musí být na straně, vedle kolíků, zploštěná (rakouská [zástrčka](#) a [zásuvka](#)).

Všeobecné pokyny pro VHT, klettersteig a lezení

Kromě těchto pokynů platí i pokyny uvedené nahoře v kapitole [Všeobecné pokyny pro PT](#).

Jištěné cesty po skalách jsou německy nazývané „Klettersteig“, italsky „Via Ferrata“. Jsou to cesty na přírodních nebo umělých skalních stěnách jištěné ocelovým lanem, železnými

žebříky, kovovými hřeby a skobami. Existují již po staletí a sloužily ke spojení mezi obcemi na horách a horskými pastvinami. První klettersteig v Evropě byl postaven v roce 1843 na Dachstein. Dále byly používány v I. světové válce (*Rakousko vs. Maďarsko a Jižní Tyrolly vs. Itálie*) při bojích v hornatých oblastech a k zásobování vojáků potravinami a municí. Moderní klettersteigy se liší od dřívějších atraktivností nebo stupněm obtížnosti (jako jsou lanové mosty).

Klettersteig patří do sekce vysokohorské turistiky (VHT), a proto bylo i v rámci *Slovanu* pořádáno *Jirkou Ehrenbergerem* pět školení „Základy VHT“. Tato školení byla vedena Ondřejem Valáškem a byla povinně určena právě pro účastníky I. skupiny zájezdu *Raxalpe 2010*. Pro účast v I. klettersteigové skupině je podmínkou absolvování minimálně dvou školení a povinného pátého školení „*Praxe na cvičných skalách*“.

Chceš-li se na tomto zájezdu zúčastňovat výletů s I. skupinou potřebuješ mít kompletní klettersteigové vybavení. To se skládá z úvazků a ústrojí pro jištění a bezpečnost.

Úvazky, které oblékáš na sebe, jsou ústrojím pro jištění:

sedací úvazek, prsní úvazek a smyce. Červené lano (prostřední obr. dole) uchycené na smyci je část brzdy.

Prsní úvazek je nutný v tom případě, bereš-li si ruksak na klettersteig. Také pro silnější osoby, které nedopnou úvazek správně až do pasu je doporučováno používat dodatečně prsní úvazek. Tento zabrání v obou případech „vyklouznutí“ osoby jen ze sedacího úvazku při pádu a otočení se hlavou dolů.

Smyce spojuje sedací a prsní úvazek a posunuje těžiště zavěšení nad pás. Je znázorněna černě na prostředním schématickém obrázku.

Je důležité myslet na to, že při oblékání úvazků u nástupu na klettersteig je třeba si nejdříve nasadit helmu. Ta zabrání úrazům při padání kamenů od lidí, kteří lezou před tebou! V běžné praxi je doporučována skořepinová helma. Helma s EPS-pěnou má nevýhodu v tom, že když zabrání úrazu hlavy při pádu většího kamene, výplň z EPS-pěny může prasknout a celá helma se musí vyměnit.

Lezení s lanem po skále je na rozdíl od klettersteigu možno dělat jen ve dvojicích a je jiné než lezení po umělé stěně. Obtížnost v hale děl 2 a přijdeš na obtížnost na skále. Důležité příkazy jsou: **Jistím, Lezu, Stand, Zruš, Lano volné, To jsem já**. Uvědom si, že na skále fouká vítr, není dobře slyšet a druhého lezce nevidíš. Vybavení: oproti lezení v hale potřebuješ většinou helmu, 60 m lano (30 m), expresky, smyce, min. 3 HMS karabiny. Zkušenější leze vždy první a vybírá trasu.

Casto je skalní cesta značená červenými body na kamenech – je to ta optimální trasa.

Možnost vypůjčení nabo koupě:

V popisu klettersteigů pro I. skupinu jsou uvedeny odkazy na obrázky z tras pro vaše snadnější rozhodování. Ferátový set s helmou je možno si vypůjčit v *Pardubicích* např. u [YETTISPORT](#), Štrossova 122, tel. +420 466 614 598. Cena pro sedací + prsní úvazek, ferátový set s karabinami a helmou je 1.300,- Kč na dobu do 10 dnů. K vypůjčení je potřeba průkaz totožnosti a zaplatit zálohu 500,- Kč. V obchodě [HUDY Sport](#), 17. listopadu 400, tel. +420 466 513 538 dostanete toto vybavení také, ale BEZ karabin (!), ty si musíte sehnat jinak. Cena za vybavení je 1.015,- Kč na dobu do 10 dnů a záloha 2.000,- Kč. **Pozor:** je potřeba si vždy **dokoupit** asi 1,2 m plochého lana na smyci! Toto lano se nepůjčuje.

Úvazky, které oblékáš na sebe, jsou ústrojím pro jištění:

Sedací úvazek.

Schéma oblečení úvazků.

Prsní úvazek.

Ústrojím pro bezpečnost jsou:

funkční brzda, helma pro šplhání a popř. rukavice.

Brzda (tlumič).

Předělávání obou karabin u přes ukotvení lana na klettersteigu.

Druhy helmy popř. rukavic:

Skořepinová helma.

Helma s EPS-pěnou.

Rukavice pro klettersteig.

Klettersteig v praxi.

Při chůzi na klettersteigové cestě jsou na hladkých stěnách skal zakotveny kolíky (trny), po kterých jdeš a současně se jistíš na ocelovém laně pomocí karabin. Nezapomeň, že musíš být zajištěn vždy **nejméně jednou** karabinou na ocelovém laně.

Pro usnadnění stoupání jsou na stěnách připevněny žebříky, kde se jistíš karabinami na ocelovém laně vedle žebříku nebo na příčkách samotného žebříku.

Popis klettersteigového setu a nebezpečí na klettersteigových cestách je také popsáno na internetových stránkách *Slovanu* v sekci „[Dokumenty](#)“.

K těmto trasám zde uvádím tabulky s [klettersteigovými](#) stupni obtížnosti (jako A, B, C, D, E, apod.) a s [horolezeckými](#) stupni obtížnosti (jako I, I+, II. příp. 1, 1+, 2, apod.).

William M. Mercer - studie o kvalitě života v hlavních městech

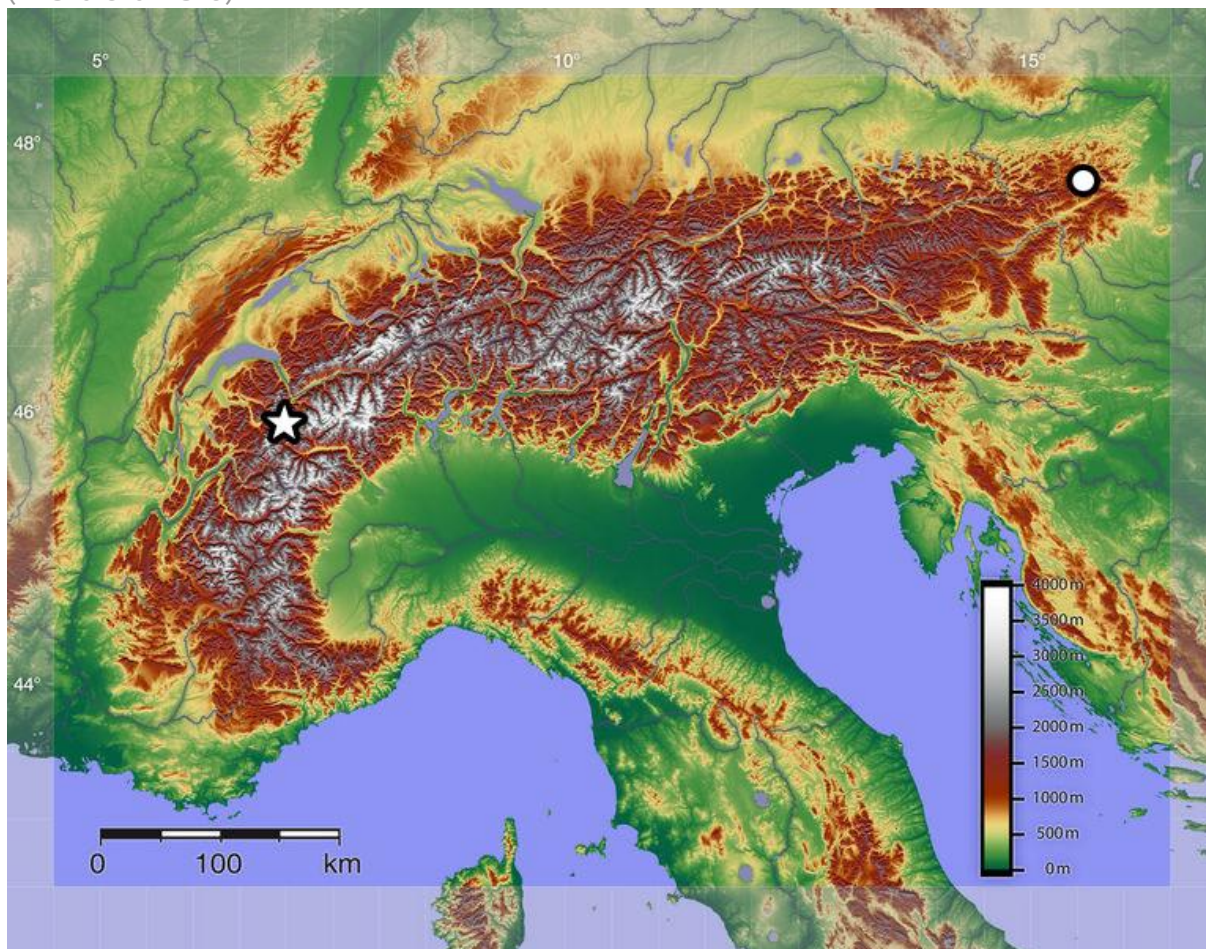
Anglická společnost *William M. Mercer* provádí každý rok hodnocení velkoměst na celém světě v 39 kategoriích. V kategorii [Quality of Living Ranking 2014](#) (hodnocení kvality životní úrovně) je [Vídeň](#) už po páté za sebou na [1. místě](#). Města jsou porovnávána k životnímu standardu v [New Yorku](#), který má 100 bodů. Při hodnocení jsou brány v úvahu aspekty politické, sociální, hospodářské a životního prostředí, osobní bezpečnost, zdravotní péče, šance na vzdělání, nabídky v dopravě a jiné veřejné služby obyvatelstvu.

5 nejlepších a 5 nejhořších měst v Evropě 2014			
5 nejlepších	umístění celosvětově	město	země
1	1	VIENNA	AUSTRIA
2	2	ZURICH	SWITZERLAND
3	4	MUNICH	GERMANY
4	6	DÜSSELDORF	GERMANY
5	7	FRANKFURT	GERMANY
5 nejhorších	umístění celosvětově	město	země
1	191	TBILISI	GRUZIA
2	189	MINSK	BELARUS
3	180	YEREVAN	ARMENIA
4	179	TIRANA	ALBANIA
5	168	ST. PETERSBURG	RUSSIA

..... ^ zpět na obsah ^

Poloha naší turistické oblasti v Alpách

Reliéf *Alp* s naší polohou (kolečko vpravo) a polohou nejvyšší hory *Alp*, *Mont Blanc*, 4.807 m (hvězdička vlevo):

Hlavní údaje pohoří *Alp* jsou:

Alpy	
Nejvyšší bod	<i>Mont Blanc</i> (4.807 m)
Délka	1.200 km
Rozloha	180.000 km ²
Nadřazený celek	Alpsko-himálajská soustava je tzv. geomorfologický systém na zemském povrchu
Podřazené celky	Západní Alpy, Východní Alpy
Alpské Státy	Francie , Německo , Švýcarsko , Lichtenštejnsko , Rakousko , Itálie , Slovinsko
Alpské Povodí	Rhône , Rýn , Inn , Dunaj , Pád
Sousední celky	Hercynská pohoří , Karpáty , Apeniny , Dinárské hory .

Poloha naší turistické oblasti v Rakousku

Rakouské *Alpy*, které tvoří ze dvou třetin povrch [Republiky Österreich](#) řadíme horopisně do *Východních Alp* (viz tabulka nahoře). Hlavní hřeben *Východních Alp* je téměř 500 km dlouhý a táhne se přes území několika států včetně *Rakouska*. *Alpy* se dále geologicky dělí na *Severní vápencové Alpy*, *Centrální krystalické Alpy* a *Jižní vápencové Alpy*. Naše oblast leží v *Severních vápencových Alpách*, jejichž nedílnou součástí jsou *Dolnorakousko-Štýrské vápencové Alpy*, ve kterých navštívíme čtyři různá pohoří.

Ptáte se, co uvidíte při jízdě autobusem za [Vídni](#) směrem na jih?

Cestou po *Südbahn A2 (Jižní dálnice)* směrem na *Wiener Neustadt* vidíte přímo před sebou horu *Klosterwappen* (= *Hochschneeberg*, 2.076 m, nejvyšší horu *Niederösterreichu*), která při příjezdu k městu *Wiener Neustadt* zůstává šikmo vpravo. Úplně vpravo vidíte jižní stranu pohoří [Hohe Wand](#) (1.132 m), kde jsou příkré kamenné strže, až 700 m vysoké. Celé pohoří je v chráněné oblasti [Naturpark Hohe Wand](#) s velkým počtem klettersteigových tras ve všech stupních obtížnosti. Jeden z nejhezčích klettersteigů vhodný pro začátečníky je *Hanselsteig*. Má převýšení 100 m, doba šplhání je 30 min. a jeho stupeň obtížnosti je B. Za městem *Wiener Neustadt* a hned po odbočení ze *Südbahnu A2* na rychlodráhu *S6* vidíte vlevo od hory *Klosterwappen* výraznou horu *Heukuppe* (2.007 m, v pohoří *Raxalpe*). Přímo před vámi je hora [Sonnewendstein](#) (1.523 m) s velkým vysílačem televize *ORF*, která leží hned vedle [lyžařského areálu Semmering - Hirschenkogel](#) (1.340 m, areál na [obrázku](#) úplně vlevo vzadu).

Pro orientaci uvádím schematickou mapku [Rakouska](#). Území, kde budeme provádět naše výlety, leží v nejsevernějším cípu *Steiermarku* a v pohraničním pásmu *Niederösterreichu*. Je označeno zeleným obdélníkem. Obec [Frein an der Mürz](#), kde jsem zajistil naše ubytování, je označena zelenou tečkou. Pro vaši orientaci jsem označil tři známé vysoké hory červenou tečkou, jménem a nadmořskou výškou:

Steiermark ([Štýrsko](#)) je druhá největší rakouská spolková země (z devíti spolkových zemí) s plochou 16.388 km² a má kolem 1,2 mil. obyvatel. Z toho žije 240.000 v hlavním městě *Graz* ([Štýrský Hradec](#)), které je v *Rakousku* druhé největší. *Steiermark* je ze severu ohraničen horským útvarem *Kalkalpen* (vápencové *Alpy*) zahrnující *Dachstein*, *Totes Gebirge* (Mrtvé pohoří), *Ennstaler Alpen*, *Hochschwab*, *Schneeberg* a *Rax*. Na hranici se spolkovou zemí

Oberösterreich leží nejvyšší hora Steiermarku Hohe Dachstein (2.996 m). Řeka [Mürz](#) (Muřice) je hlavní řekou této země, svádí 2/3 štýrského povodí a ústí do řeky Drau (Drávy), která se v Chorvatsku vlévá do Dunaje.

Niederösterreich ([Dolní Rakousy](#)) je největší rakouská spolková země s plochou 19.178 km² a má více než 1,5 mil. obyvatel. Z toho žije 51.500 v hlavním městě Sankt Pölten (zkráceně St. Pölten, [česky Svatý Hypolit](#)), které si občané zvolili v referendu v roce 1986 (dříve to byla Vídeň). Na jihu Niederösterreichu se zvedají [Alpy](#), které na hranici se Steiermarkem dosahují [nadmořské výšky](#) přes 2.000 [metrů](#). Nejvyšší horou dolnorakouských Alp je [Klosterwappen](#) ([Hochschneeberg](#)) (2.076 m). Je to zároveň nejvýchodnější [alpská](#) dvoutisícovka. [Evropský](#) veletok [Donau](#) ([Dunaj](#)) je hlavní řekou této země, kterou protéká od západu na východ. V jeho okolí převažují [nížiny](#).

Obec *Frein an der Mürz* s naším penzionem leží ca. 85 km vzdušnou čarou jihozápadně od Vídně. Vzdálenost po silnici je [137 km](#). Po dálnici *Südautobahn A2* a odbočení za městem *Wiener Neustadt* ([Vídeňské Nové Město](#)) na rychlodráhu *S6* až po *Mürzzuschlag* je to 110 km (ca. 1:30 hod. autobusem). Pak se sjede na okresní silnici čí. 23 a pokračuje se asi 30 km na severozápad směrem na *Mariazell* (ca. 0:45 hod. autobusem). Vzdálenost obce *Frein* od města *Mariazell* je [22 km](#).

Naše pohoří pro výlety

Zde jsou vyjmenována všechna pohoří, která navštívíme. Jsou seřazena za sebou tak, jak je budeme navštěvovat, když nám to počasí dovolí.

- [Raxalpe](#) s nejvyšší horou [Heukuppe](#) 2.007 m
- [Hochswab](#) s nejvyšší horou [Hochswab](#) 2.277 m.

Vybrané trasy jsou srovnatelné s [Malou Fatrou](#) a rokles s potoky se [Slovenským rájem](#).

Zde jsou znázorněna středy pohoří kolem Freinu, Frein je modře.

..... ^ zpět na obsah ^

Obecné popisy pohoří

Obecný popis pohoří Raxalpe

[Raxalpe \(popis v němčině + obrázky\)](#) leží částečně v zemích *Niederösterreich* a *Steiermark*. Složení pohoří je převážně z vápence CaCO_3 a dolomitu $\text{CaMg}[\text{CO}_3]_2$. Nejvyšší horou je *Heukuppe* (2.007 m), která leží ve *Steiermarku*. Na úbočích kolem rozsáhlé [náhorní plošiny](#) je mnoho klettersteigových cest lehkého a středního stupně obtížnosti. Jen z [jižní strany](#) bylo vybudováno *Vídeňským alpským spolkem*, který byl na *Raxu* založen, několik výstupů. *Raxalpe* jsou také nazývány rájem pro vysokohorské turisty, kteří touží po klettersteigových trasách – jsou to [rakouské feráty za Vídní](#). Na náhorní plošině je několik chat, z nichž uvádím jen dvě, které leží na našich trasách: [Waxriegelhaus](#) a [Carl-Ludwig-Haus](#).

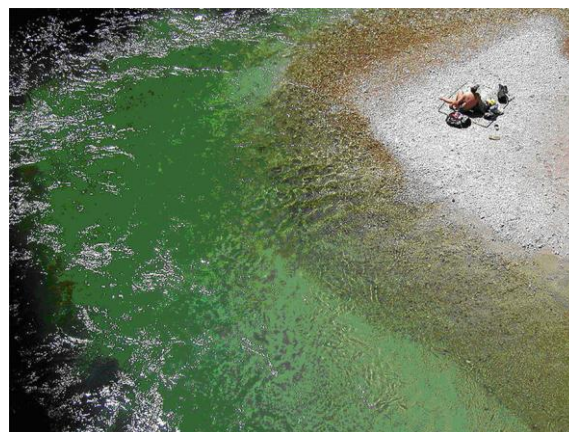
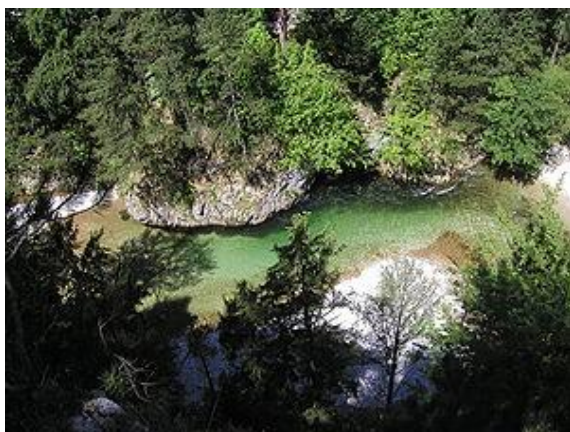

Heukuppe 2.007 m. [a ještě jednou.](#)

Raxalpe, fotografoval Helmut. [\(100%\)](#)

Na náhorní plošině leží také horská chata *Ottohaus* (1.642 m, navštíví ji I. sk. první den) vzdálená ca. 30 min. od vrcholové stanice lanové dráhy *Raxseilbahn*. Pod chatou je alpská zahrada, „*Alpengarten Rax*“, na ploše 4.000 m². Zde můžete vidět na 200 různých druhů alpských květin z pohoří *Raxalpe* a *Schneeberg*.

Horská řeka Schwarza skýtá mnoho možností k rekreaci.

Letos pojedeme do pohoří *Raxalpe*, které je našemu penzionu nejbližší, celkem třikrát, a to 1., 3. a 5. den. Hned 1. den navštívíme [Höllental](#), kterým protéká krásně nazelenalá řeka *Schwarza*. Je to úzké údolí mezi strmými vápencovými masívy *Schneeberg* a *Rax*. Je 16,5 km dlouhé mezi obcemi *Hirschwang* a *Schwarzau im Gebirge* a je kvůli svému krásnému

přírodnímu okolí zařazeno do programu [Natura 2000](#) - to je soustava chráněných území s evropským významem. Také zde se nachází množství pramenů s pitnou vodou, jež jsou sváděny do prvního vídeňského vodovodu s pitnou vodou vybudovaného v roce 1873 ([I. Wiener Hochquellenwasserleitung](#)).

Je zde množství klettersteigů, turistických cest, je tu spousta míst na chytání létajících ryb (*Fliegenfisch*). Tato horská řeka se již v tomto úseku dá splavovat a nebo se v ní jen koupat. Je zde pro každého něco.

Údolím Höllental projíždí autobusová linka nebo i muzejní úzkokolejný vlak [Höllentalbahn/Museumsbahn](#). Možnost projíždky pro III. sk. hned první den. Tento vlak jezdí na trati dlouhé jen 5,2 km mezi nádražím Bahnhof *Payerbach* a Bahnhof *Hirschwang*. Vlak jezdí z obce *Hirschwang* do obce *Payerbach* v 11:10, 13:35, 16:35 a z obce *Payerbach* do obce *Hirschwang* v 10:00, 13:00, 15:00, 17:20h, cesta trvá 25 min., maximální rychlost je 25 km/hod. Podle *Helmuta* stojí tato atrakce za to. Zpáteční lístek stojí 9,- EUR a jednoduchý 5,- EUR.

..... ^ zpět na obsah ^

Obecný popis pohoří Hochschwab

Pohoří [Hochschwab](#) ([popis v češtině](#) a v [němčině + obrázky, obrázky](#) a klikni na šipky u „SOMMER“) se stejnojmennou nejvyšší horou (2.277 m) leží ve *štýrských vápencových Alpách*. Je ca. 40 km dlouhé (od západu na východ) a má plochu [400 km²](#). Toto pohoří leží v obrovské chráněné oblasti zvané *Hochschwab – Eisenerz*. [Panoramatický pohled](#) (360°, z prosince 2004, klikni na obrázek a táhni myši vlevo nebo vpravo, nahoru nebo dolů) na část chráněné oblasti pohoří v blízkosti obce *St. Ilgen*.

Pohoří *Hochschwab* zapadá do rozsáhlého masívu [Východních Alp](#), kde ještě v intaktní fauně žijí zvířata, jako [alpský svišť horský](#), [kamzíci](#), [alpští kozorozi](#), [tetřevi](#), [mloci](#) a [zmije obecná](#). Nachází se zde největší evropská oblast s kamzíky. Také flora je zde velmi bohatá, uvidíte zde [prvosenku jarní](#), [střevíčník pantoflíček](#), [temnohlávek](#), [protěž alpskou](#) a [různé druhy hořců](#).

Mezi vrcholem *Hochschwab* a řekou *Salza* je nejsilnější krasový pramen střední *Evropy* zvaný *Kläfferquelle*. Na jaře při tání sněhu tryská z jedné skalní štěrbině až 10.000 litrů pitné vody za vteřinu! Zde začíná také *II. vídeňský vodovod* ([II. Wiener Hochquellenwasserleitung](#)), který dopravuje tuto vodu do *Vídně* systémem podzemních chodeb, vyzděných kanálů, litinového potrubí, 19 podzemních křižovatek potrubí se silnicemi a [100 viaduktů](#). Celková délka vodovodu je 200 km. V době tání dopraví až 860 miliónů litrů vody denně (současná spotřeba je kolem 450 mil. litrů denně), která se dá pít bez jakéhokoliv čištění a upravování. Při celkovém převýšení 360 m dosáhne voda za 36 hod. vídeňské vodojemy, což odpovídá tempu běžícího maratónce. Po celé cestě není potřeba jediné pumpy. Vodovod byl dán do provozu 2. 12. 1910 císařem *Francem Josefem I.* Tato stavba byla jedna z největších v tehdejší monarchii, stála 100 miliónů guldenů a pracovalo na ní přes 10.000 dělníků.

[Hochschwab](#) (2.277 m) ([německý text](#)) leží v *Steiermarku*. Má plochý vrchol a je porostlý [trávou](#). Ca. 600 m od vrcholu je horská chata [Schiestlhaus](#) (2.154 m n na obrázku s vrcholem *Hochschwab* vpravo), která je nejvýše položenou chatou v tomto pohoří a je od roku 2005 první [pasivní chatou](#) v *Rakousku*. To znamená, že díky výborné tepelné izolaci ([třeba u](#)

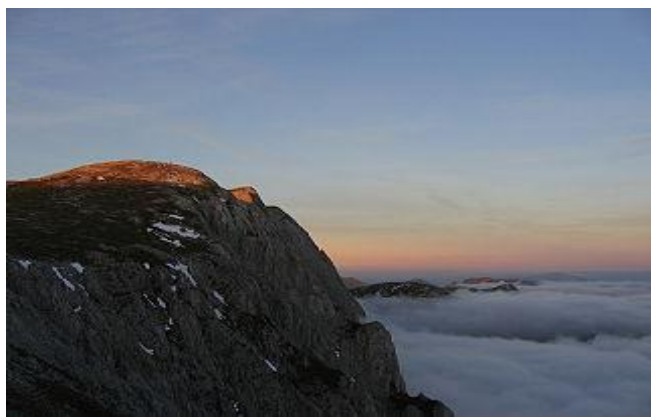
oken), speciálnímu [systému větrání](#) a slunečním kolektorům nepotřebuje klasické topení. Pasivní stavba může spotřebovat za rok jen 15 kWh/m² energie. [Starý Schiestlhaus](#), stavba nového ([galerie 117 obrázků](#)) a [dnes](#).

Jižní stěna Hochschwabu.

Pohoří Hochschwab.

Vrchol Hochschwabu.

Impozantní pohled na *Hochschwab* je na jeho [mocnou jižní stěnu](#), která je skoro 2 km dlouhá a až 300 m vysoká. Na této stěně najdete klettersteigové trasy všech stupňů obtížnosti. *Hochschwab* v [zimě](#) a [panorama v zimě](#) (klikni dole na odkaz „Panorama in Vollbildansicht ansehen“, pozor: delší doba stahování). [Studie](#) (7,3 MB v PDF, v němčině) ke stavbě první pasivní horské chaty na světě.

..... ^ zpět na obsah ^

Vysvětlivky k popisům tras

Zde jsou podrobně popsány jednotlivé trasy pro každý den a pro každou skupinu. Trasy jsem popisoval podle mapy od křižovatky turistické značky po další křižovatku. Nejprve Tě chci seznámit se zkratkami, které používám v textu popisu tras.

Vysvětlivky ke zkratkám v popisu tras:

- mod.** nebo **žl.** značení turistických tras např. modrou nebo žlutou značkou. Barvu turistického značení v popisu trasy uvádím jen, když se barvy značení v průběhu trasy mění nebo je trasa značena červeně
- 853/855/4** turistické trasy v *Rakousku* jsou označovány čísly, protože většina tras je v mapách značena jen červeně. Lomítko znamená, že trasa je označena více čísly
- na křiž. na křižovatce
- na sil. č. 27 na silnici číslo 27
- na (S), na (JZ) dále směrem na sever nebo na jihozápad
- << **2,7km** >> vzdálenost mezi místy v km - za předešlým a za tímto údajem
- stezka toto slovo používám pro označení kamenité vysokohorské cesty, která je částečně jištěná, ale úvazky se zde nemusí používat. V němčině je to „Steig“
- salaš toto slovo používám pro označení hospodářské budovy, která není osídlená/popř. není stále osídlená. V němčině je to „Alm“.
- Klamm*, *Schleierfall*, podtržená slova zobrazená modře nebo černě znamenají odkazy na internetové stránky nebo na stránky v textu
- Waxriegelhaus** podbarvené názvy psané tučně a kurzívou označují významné orientační body.

Barvy značení turistických cest v mých propozicích jsou uvedeny podle označení v mapách edice „*freytag & berndt*“ např. WK022 (WanderKarte). Liší-li se barva turistického značení tras v mém popisu tras od značení na mapě, pak můj popis odpovídá skutečnosti.

Pro lepší viditelnost detailů na diagramech si zvětši tyto stránky na 200 %.

..... ^ zpět na obsah ^

1. den - Großes Höllental/Friedrich-Haller Haus

Výchozí bod: vzdálenost ~ 50 km / jízda ~ 1:00 hod.

II. sk.: Kaiserbrunn, „P“ u hostince Landgasthof

I.a+b+III. sk.: silnice č. 27, u řeky Schwarza, dřevěný most k opuštěné chatě Weichtal Haus

Mapa: WK022 mapové čtverce L4 - Q7.

Občerstvení: Otto Haus, Friedrich Haller Haus, Landgasthof Kaiserbrunn, Reichenauerhof, Knusperhäuschen, Weichtal Haus je zavřen.

11.a sk. – Großes Höllental (C a 1):

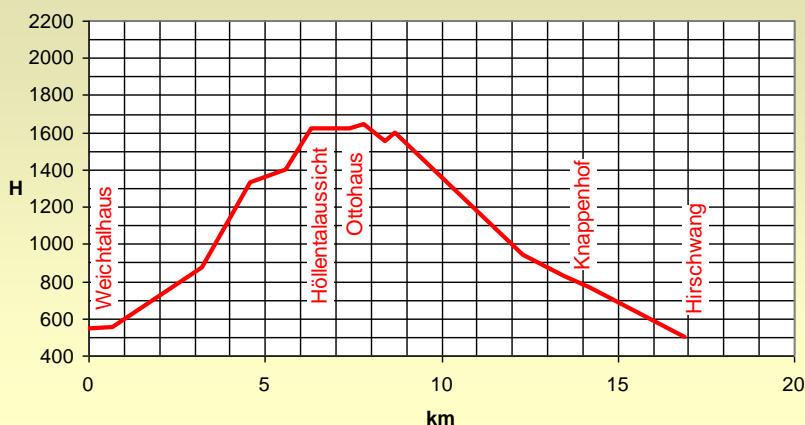
neděle, 1. den

„P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m) --- proti toku řeky Schwarza po sil. čís. 27 na (SZ) << 0,7 km >> asi 100 m před tunelem (lavinová zábrana) doleva do lesa po **žl.** na (JZ) --- po 50 m doprava na (SZ) --- železné schody **Schönbrunner Stiege** << 2,4 km >> na křiž. doleva na (J), ne doprava k **Hoyossteig** << 0,2 km >> na křiž. doprava na (JZ), ne doleva k **Teufelsbadstubensteig** << 0,4 km >> na křiž. doprava na (JZ), ne doleva k **Alpenvereinssteig** -- klettersteig **Gaislochsteig** (B, 100 m, 0:30h) (1.330 m) << 1,4 km >> na křiž. po **čer.** na (SV) ostře doleva --- klettersteig **Jahnsteig** (B a 1-, 100 m, 0:30h) << 0,9 km >> na křiž. doprava po **mod.** na (JV) po žebříku klettersteigu **Alpenvereinssteig** (B a 1-, 150 m 0:45h) (1.400 m), nastupujeme za ½ klettersteigu << 0,6 km >> vyhlídková plošina **Höllental Aussicht** (1.620 m), krásný výhled na právě prošlé údolí << 1,2 km >> na křiž. na hoře **Praterstern** (1.623 m) rovně po **čer. 801** na (J) << 0,5 km >> chata **Otto Haus** (1.642 m), občerstvení, výhled --- po **čer.** na (SV) k začátku cesty **Törlweg** << 0,8 km >> u „brány“ **Törlweg** doleva na (V) --- křiž, kde začíná klettersteig **Kronich-Eisenweg** (C a 1, 50 m, 0:30h) --- zpět na pěšinu **Törlweg** << 4,9 km >> salaš **Knappenberg** (768 m) --- statek **Hot. Knappenhof** (1.737 m) --- na křiž. s křížem (712 m) rovně na (JV) pěšina **Raxblick-Strecke** << 2,9 km >> na křiž. ulice **Trautenberg Str.** a sil. čís. **B27** v **Reichenau** počkáš na autobus.

Stupeň obtížnosti: C a 1
Stoupání: 1.150 m
Klesání: -1.200 m
Doba chůze: 8:30 hod.
Délka trasy: 16,9 km

Rax: Gaisloch, Jahnsteig, AV-Steig

Krátký klettersteig (50 výšk. metrů zajištěná cesta) **Kronich-Eisenweg** s obtížností (C) byl postaven v roce 1970 a byl pojmenován po panu **Camillu Cronichovi** k jeho úctě. Ten nechal vystavět také vedlejší klettersteig **Haidsteig** (C/D). Pan **Cronich** (1876-1958) byl rakouský gastronom, který se zasloužil o zpřístupnění pohoří **Rax**. Proto byl obecně nazýván jako „**Raxkönig**“, král pohoří **Rax**. Nyní je tato zajištěná cesta ve správě **Österr. Alpenverein**.

1. den - Großes Höllental/Friedrich-Haller Haus

Výchozí bod: vzdálenost ~ 50 km / jízda ~ 1:00 hod.

II. sk.: Kaiserbrunn, „P“ u hostince Landgasthof

I.a+b+III. sk.: silnice č. 27, u řeky Schwarza, dřevěný most k opuštěné chatě Weichtal Haus

Mapa: WK022 mapové čtverce L4 - Q7.

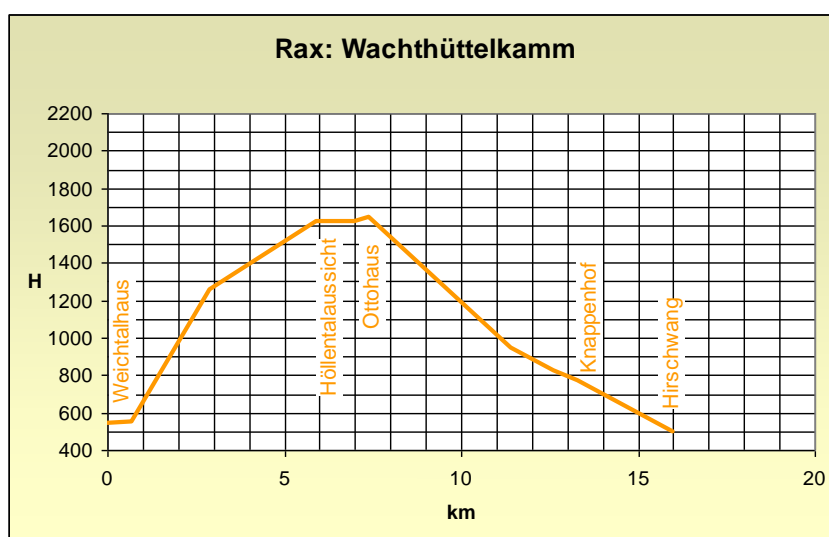
Občerstvení: Otto Haus, Friedrich Haller Haus, Landgasthof Kaiserbrunn, Reichenauerhof, Knusperhäuschen, Weichtal Haus je zavřen.

11.b sk. – Wachthüttelkamm:

neděle, 1. den

„P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m) --- proti toku řeky Schwarza po sil. čís. 27 na (SZ) << 0,7 km >> asi 100 m před tunelem (lavinová zábrana) doleva do lesa po **žl.** na (JZ) --- po 50 m rovně na (JZ) << 0,3 km >> stezka **Wachthüttelkamm**, **pozor:** štěrk na trase a klouže to! Na trase se stále držet vlevo po **801**, neodbočovat vpravo dolů ke klettersteigům *Teufelsbadstubensteig*, *Alpenvereinssteig* --- na náhorní plošině 2x doprava, nakonec po **mod.** na (SZ) << 5,2 km >> vyhlídková plošina *Höllental Aussicht* (1.620 m), **krásný výhled** na právě prošlé údolí << 1,2 km >> na křiž. na hoře **Praterstern** (1.623 m) rovně po **čer. 801** na (J) << 0,5 km >> chata **Otto Haus** (1.642 m), občerstvení, výhled --- po **čer.** na (SV) k začátku cesty *Törlweg* << 0,8 km >> u „brány“ *Törlweg* rovně na (JV) << 4,4 km >> salaš *Knappenberg* (768 m) --- statek *Hot. Knappenhof* (1.737 m) --- na křiž. s křížem (712 m) rovně na (JV) pěšina *Raxblick-Strecke* << 2,9 km >> na křiž. ulice *Trautenberg Str.* a sil. čís. *B27* v *Reichenau* počkáš na autobus.

Stoupání: 1.100 m
Klesání: -1.150 m
Doba chůze: 7:30 hod.
Délka trasy: 16 km

..... [^ zpět na obsah ^](#)

1. den - Großes Höllental/Friedrich-Haller Haus

Výchozí bod: vzdálenost ~ 50 km / jízda ~ 1:00 hod.

II. sk.: Kaiserbrunn, „P“ u hostince Landgasthof

I.a+b+III. sk.: silnice č. 27, u řeky Schwarza, dřevěný most k opuštěné chatě Weichtal Haus

Mapa: WK022 mapové čtverce L4 - Q7.

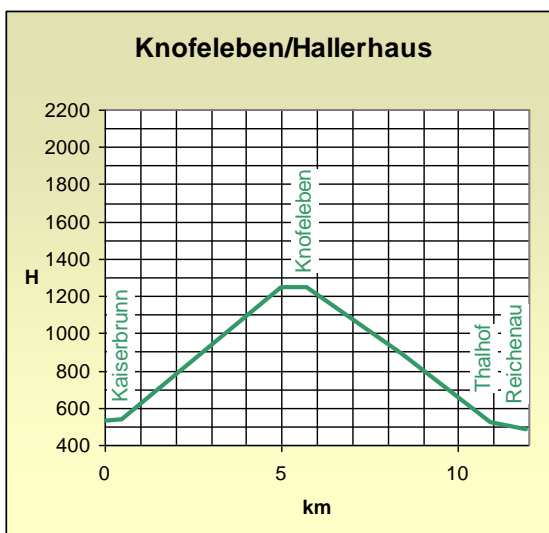
Občerstvení: Otto Haus, Friedrich Haller Haus, Landgasthof Kaiserbrunn, Reichenauerhof, Knusperhäuschen, Weichtal Haus je zavřen.

12 sk. – Friedrich Haller Haus + Reichenau:

neděle, 1. den

hostinec Landgasthof Kaiserbrunn v obci Kaiserbrunn (528 m) << 0,1 km >> po levé straně je muzeum Wasserleitungsmuseum, stojí za nahlédnutí (!), prohlídka zdarma (i s průvodcem), zde se dozvíš jak se možné, že vídeňský vodovod otevřený v roce 1873 stačí ještě dnes zásobovat 1,8 mil. obyvatel, otevřeno v sobotu, neděli a svátek od 10-17 hod. --- po čer. na (V) << 5,5 km >> nová chata Friedrich Haller Haus (1.250 m), na (JV), popis dole --- rokle Promischka Gr. po žl. 834 << 3 km >> na křiž. s křížem a obrázkem Simonisbild, doprava na (J) --- rokli Eng (zn. Úzký) --- na křiž. s lesní cestou za Eng doprava --- osada Scheiterplatz (583 m) --- osada Thalhof << 3,3 km >> zámek Schloß Reichenau, nám. Schloßplatz (484 m), „P“ naproti kostelu, kam přijede autobus. Zbytek času do příchodu ostatních sk. využij k prohlídce lázeň. města Reichenau, za procházku připočtu << 5 km >>. Pak pojedou všichni pro sk. 11a+b na druhý konec města Reichenau.

Stoupání: 750 m
Klesání: -800 m
Doba chůze: 6 hod. + 2 hod. Reichenau
Délka trasy: 11,9 km + 5 km Reichenau

Trochu z pohnuté historie chaty: 8.4.2011 kompletně vyhořela po zkratu el. vedení. Chata byla 6.5.2012 znovu otevřena, jen po 3 měsíčním plánování stavby a po 9 měs. vlastní stavby v 1.250 m s omezenými příjezdovými možnostmi a v zimě. Celá budova nemá žádnou energetickou přípojku – funguje jako „dům na ostrově“. Je otočena přesně na jih, což je využíváno solárními a fotovoltaickými panely. Jižní fasáda má sklon 70°, což je kolmo ke slunci a tím mají fotovoltaické elementy max. účinek a nadržují se na nich sněh. Díky tomuto sklonu je i vnitřní prostor domu maximálně využitelný. Teplá voda je ohřívána 15 m² solárních kolektorů umístěných na hraně střechy. Elektrina je vyráběna fotovoltaickými panely se špičk. výkonem

9,15 kW. Díky oknům v této šikmé střeše proniká také teplo do pokojů. Plochá střecha s 8° na severní straně slouží k tomu, že déšť a sníh pomalu stéká do podzemních cisteren, kde se pak čistí na pitnou vodu, jež zásobuje celou chatu. Také velká střešní okna uprostřed budovy využívají co nejvíce denní světlo, což šetří el. energii pro svícení a slouží jako tepelný zásobník. Stavba byla ohodnocena cenou „Holzbaupreis“ (vysoký podíl dřevěných konstrukcí) v kategorii „Nutzbau“ (energeticky optimalizovaná s promyšleným konceptem denního světla).

1. den - Großes Höllental/Friedrich-Haller Haus

Výchozí bod: vzdálenost ~ 50 km / jízda ~ 1:00 hod.

II. sk.: Kaiserbrunn, „P“ u hostince Landgasthof

I.a+b+III. sk.: silnice č. 27, u řeky Schwarza, dřevěný most k opuštěné chatě Weichtal Haus

Mapa: WK022 mapové čtverce L4 - Q7.

Občerstvení: Otto Haus, Friedrich Haller Haus, Landgasthof Kaiserbrunn, Reichenauerhof, Knusperhäuschen, Weichtal Haus je zavřen.

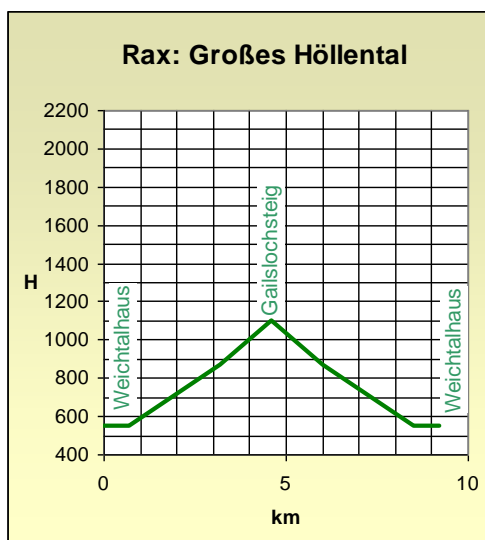
13 sk. – Großes Höllental + Schwarza + Reichenau:

neděle, 1. den

„P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m) --- proti toku řeky Schwarza po sil. čís. 27 na (SZ) << 0,7 km >> asi 100 m před tunelem (lavinová zábrana) doleva do lesa po **Žl.** na (JZ) --- po 50 m doprava na (SZ) --- železné schody **Schönbrunner Stiege** << 2,3 km >> na křiž. doleva na (J), ne doprava k **Hoyossteig** << 0,2 km >> na křiž. doprava na (JZ), ne doleva k **Teufelsbadstubensteig** << 0,4 km >> na křiž. doprava na (JZ), ne doleva k **Alpenvereinssteig** -- - směrem na klettersteig **Gaislochsteig** (B, 100 m, 0:30h) << 1,1 km >> až po začátek klettersteigu, můžeš jít tak daleko jak budeš chtít nebo moci << 4,5 km >> stejnou cestou zpět na „P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m), kde bude čekat autobus.

Po túře se můžeš smočit nohy/tělo v průzračné, ale studené řece Schwarza (Černá řeka). Po domluvě s řidičem tě autobus odveze do města Reichenau. Zbytek času do příchodu ostatních skupin využij k prohlídce lázeňského města Reichenau, za procházku připočítávám << 5 km >>. Nakonec pojedou všichni pro skupinu 11a+b na druhý konec města Reichenau.

Stoupání: 600 m
Klesání: 600 m
Doba chůze: 4 hod. + 2 hod. Reichenau
Délka trasy: 9,2 km + 5 km Reichenau

..... ^ zpět na obsah ^

2. den - Voisthaler Hütte

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 55 km / jízda ~ 1:10 hod.

všechny sk.: *Kurort Aflenz, Fölzklamm, „P“ u chaty Schwabenbartl*

Mapa: WKo41 mapové čtverce O7 – T11.

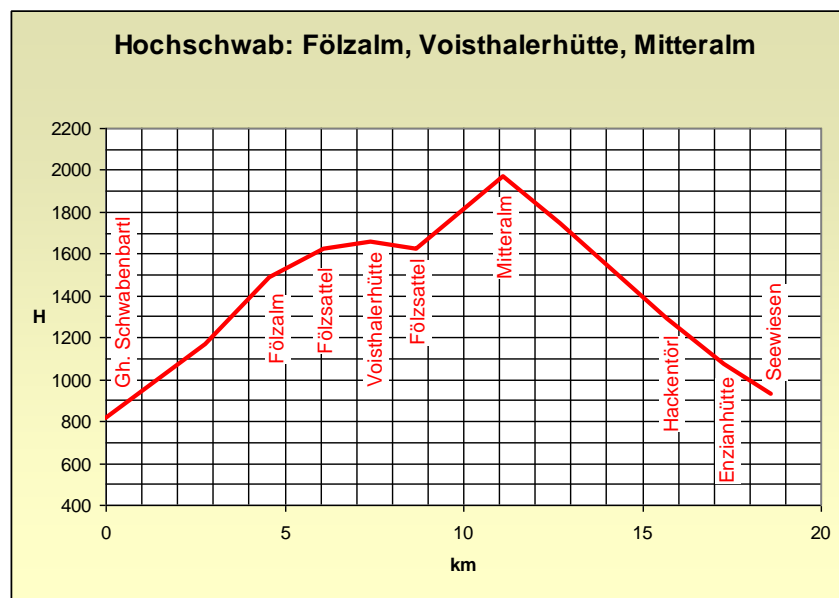
Občerstvení: *Schwabenbartl, Voisthaler Hütte*

21.a+b sk. – Voisthaler Hütte, Zlaken Kogel:

pondělí, 2. den

„P“ u chaty **Schwabenbartl** (814 m) --- po **860** na (Z) --- oblast *Fölzriegel* --- kolem kóty (1.168 m) << **4,2 km** >> salaš **Fölzalm** << **1,9 km** >> na křiž. na hoře **Fölzsattel** (1.626 m) doleva na (Z) << **1,2 km** >> chata **Voisthaler Hütte**, občerstvení, krásný výhled --- zpět na (V) --- na křiž. na hoře **Fölzsattel** (1.626 m) rovně po **862** na (V) --- kolem hory *Kampl* (1.990 m) --- kolem hory *Zlaken Kogel* (1.920 m) << **4,7 km** >> salaš **Unterstands Hütte** --- asi po 600 m na křiž. s lesní cestou odbočit doleva na (SV), neznačená lesní cesta a touto zkratkou --- na zn. **865** << **3,4 km** >> na křiž.. u hory **Hackentörl** (1.291 m) doleva po **863** n12+a (S) --- cestou *Mariazeller Gründerweg* --- salaš **Hacken Alm** --- kolem památníku << **3,2 km** >> kaplička. Autobus přijede ke kapličce nebo na křiž. s hlavní cestou čís. 20.

Stoupání: 1.200 m
Klesání: -1.100 m
Doba chůze: 8 hod.
Délka trasy: 18,6 km

..... ^ [zpět na obsah](#) ^

2. den - Voisthaler Hütte

Výchozí bod: vzdálenost ~ 55 km / jízda ~ 1:10 hod.

všechny sk.: Kurort Aflenz, Fölzklamm, „P“ u chaty Schwabenbartl

Mapa: WKO41 mapové čtverce O7 – T11.

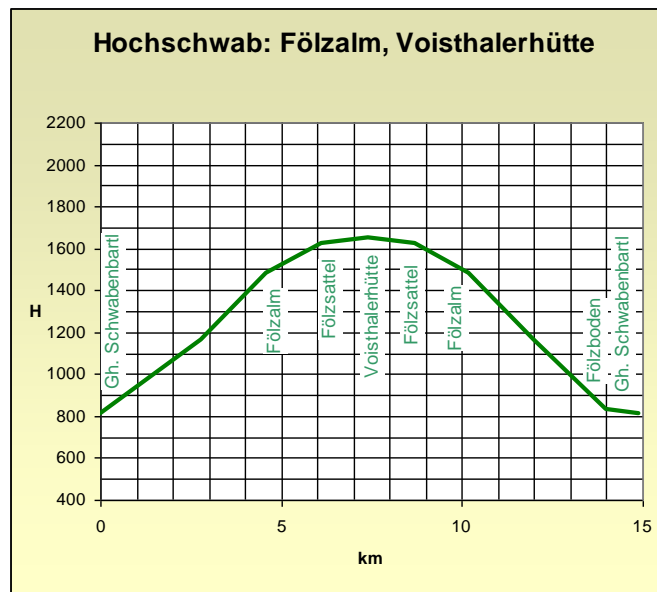
Občerstvení: Schwabenbartl, Voisthaler Hütte

22 sk. – Voisthaler Hütte:

pondělí, 2. den

„P“ u chaty **Schwabenbartl** (814 m) --- po **860** na (Z) --- oblast *Fölzriegel* --- kolem kóty (1.168 m) << **4,3 km** >> salaš **Fölzalm** << **2 km** >> na křiž. na hoře **Fölzsattel** (1.626 m) doleva na (Z) << **1,2 km** >> chata **Voisthaler Hütte**, občerstvení, krásný výhled --- zpět na (V) --- na křiž. na hoře **Fölzsattel** (1.626 m) doprava po **860** na (J) << **4,4 km** >> u kóty (1.168 m) doprava na (JZ) -- po **861** údolí *Fölzboden* << **3 km** >> „P“ u chaty **Schwabenbartl** (814 m), kde počkáš na autobus.

Stoupání: 850 m
Klesání: -850 m
Doba chůze: 6:30 hod.
Délka trasy: 14,9 km

..... [^zpět na obsah^](#)

3. den - Haidsteig/Preiner Wand

Výchozí bod: vzdálenost ~ 40 km / jízda ~ 0:45 hod.

I. b. sk.: *Preiner Gscheid*, „P“ u silnice v zatáčce

I. a + II. sk.: *Prein an der Rax, Griesleiten*, „P“ u statku *Griesleitenhof*

Mapa: WK022 mapové čtverce K7 – L8.

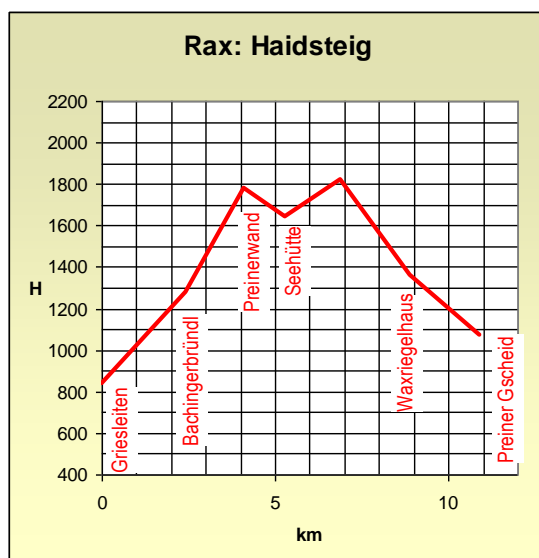
Občerstvení: *Edelweißhütte, Neue Seehütte, Waxriegel Haus*

31. a sk. – Haidsteig (C/D a 1):

úterý, 3. den

„P“ u statku **Griesleitenhof** (843 m) --- po **žl.** a lesní cestě na (SZ) << **1,2 km** >> v 5 zatáčce u vrstevnice 1.000 m doprava, opustit **žl.** a dát se po **zel.** na (S) lesem --- dvakrát překřížíš lesní cestu << **0,8 km** >> na křiž. doleva po **čer.** na (SZ) << **0,6 km** >> na křiž. s pramenem **Bachingerbründl** (1.280 m) doleva na (Z) směr *Haidsteig/Holzknichtsteig* << **0,5 km** >> vpravo je začátek klettersteigu **Haidsteig** (C/D a 1, 420 m, 3:00h), nástup 47° 42' N, 15° 44' O << **0,5 km** >> na konci klettersteigu doprava na (SV) << **0,3 km** >> na vrchol hory **Preiner Wand** (1.783 m), výhled --- zpět po **mod.** na (SZ) << **0,8 km** >> na křiž. doleva na **801** na (Z), cesta *Seeweg* << **0,5 km** >> chata **Neue Seehütte** (1.648 m), občerstvení, výhled --- po **801A**, je to ta horní cesta směr *Waxriegel Haus* --- stezka **Waxriegel Steig** << **3,8 km** >> chata **Waxriegel Haus** (1.361 m), občerstvení, výhled --- sestup po **829**, podél sáňkařské dráhy *Rodelbahn* na (SZ) << **1,9 km** >> „P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m), kde počkáš na autobus.

Stupeň obtížnosti: C/D a 1
 Stoupání: 1.100 m
 Klesání: -900 m
 Doba chůze: 8 hod.
 Délka trasy: 10,9 km

Výstup klettersteigem zv. **Haidsteig**, podle *Hans Haid von Haidenburg* (narozený 1858) je jeden z nejhezčích a nejznámějších v *Raxalpe*. Trvá pro zkušené 2:15 hod., má celkové stoupání 420 m, je dobře **jištěný**, a je středně náročný. Vede přes nejstrmější místa na hoře *Preiner Wand* a byl otevřen roku 1913. Doporučuje se jen pro zkušené vysokohorské turisty, netrpící závratěmi a s jistou chůzí.

Pro vaši informaci uvádím několik obrázků: [galerie 72 obrázků výstupu](#) (pod obrázkem klikte na jednotlivá čísla), [schéma trasy](#), [hodnocení trasy](#). Další [16 obrázků s popisem](#).

Panoráma z vrcholu pomocí 360° kamery, kterou se můžete „dívat“ nahoru i dolů. Klikni někde na obrázek a táhni myší vlevo nebo vpravo, nahoru nebo dolů, při náhlé automatické výměně obrázku klikni na šipku zpět.

3. den - Haidsteig/Preiner Wand

Výchozí bod: vzdálenost ~ 40 km / jízda ~ 0:45 hod.

I. b. sk.: Preiner Gscheid, „P“ u silnice v zatáčce

I. a + II. sk.: Prein an der Rax, Griesleiten, „P“ u statku Griesleitenhof

Mapa: WKO22 mapové čtverce K7 – L8.

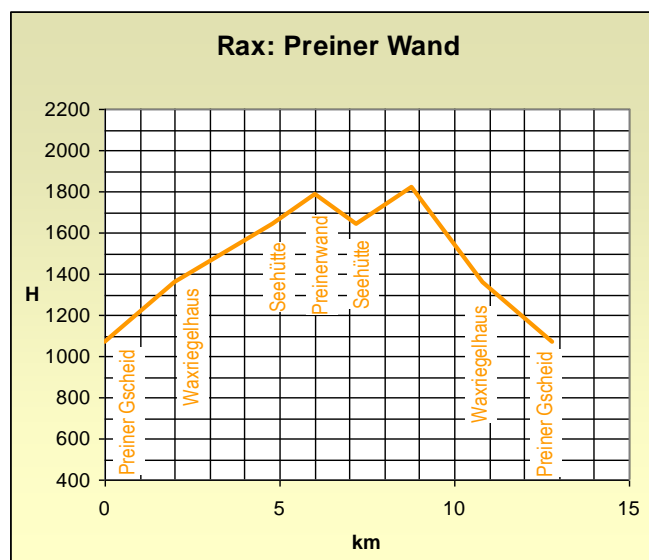
Občerstvení: Edelweißhütte, Neue Seehütte, Waxriegel Haus

31. b sk. – Preiner Wand:

úterý, 3. den

„P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m) --- za občerstvením **Edelweißhütte** po neznačené lesní cestě na (S) směrem salaš **Hinterleitner** (touto cestou ujdeš méně výšk. metrů) --- salaš **Hinterleitner** --- na křiž. doleva po **43** na (SV) --- na křiž. po **žl.** rovně na (S) --- stezka **Göbl-Kühn Steig** --- << **5,6 km** >> chata **Neue Seehütte** (1.648 m), občerstvení, výhled --- rovně po **801** na (V) --- cesta **Seeweg** --- na křiž. doprava na **mod.** na (JV) << **1 km** >> hora **Preiner Wand** (1.783 m), výhled --- zpět na chatu **Neue Seehütte** --- rovně po **801A**, je to ta horní cesta směr **Waxriegel Haus** --- stezka **Waxriegel Steig** << **4,2 km** >> chata **Waxriegel Haus** (1.361 m), občerstvení, výhled --- sestup po **829** na (SZ) --- podél sáňkařské dráhy **Rodelbahn** << **2 km** >> „P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m), kde počkáš na autobus.

Stoupání: 950 m
Klesání: -950 m
Doba chůze: 7 hod.
Délka trasy: 12,8 km

..... [^zpět na obsah^](#)

3. den - Haidsteig/Preiner Wand

Výchozí bod: vzdálenost ~ 40 km / jízda ~ 0:45 hod.

I.b. sk.: Preiner Gscheid, „P“ u silnice v zatáčce

I.a + II. sk.: Prein an der Rax, Griesleiten, „P“ u statku Griesleitenhof

Mapa: WK022 mapové čtverce K7 – L8.

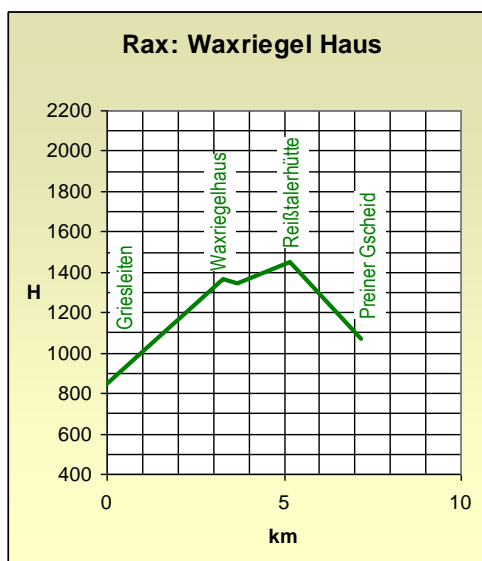
Občerstvení: Edelweißhütte, Neue Seehütte, Waxriegel Haus

32 sk. – Waxriegel Haus:

úterý, 3. den

„P“ u statku **Griesleitenhof** (843 m) --- po **žl.** a lesní cestě na (SZ) --- rokle *Griesleiten Graben* --- na křiž. rovně po 43 na (Z) << **3,5 km** >> chata **Waxriegel Haus** (1.361 m), občerstvení, výhled --- po **829** na (SZ) --- na křiž. doprava na **831** na (SZ) --- stezka *Kontruß Steig* << **1,6 km** >> salaš **Reißtaler Hütte** (1.447 m) --- po **žl. 826** na (JV) --- na křiž. doleva po **zel.** na (V) --- stezka *Zipperlingsteig* << **2,1 km** >> „P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m), kde počkáš na autobus.

Stoupání: 600 m
Klesání: -400 m
Doba chůze: 4:30 hod.
Délka trasy: 7,2 km

..... [^ zpět na obsah ^](#)

4. den - Fuchslochsteig/Karl-Ludwig Haus

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 40 km / jízda ~ 0:45 hod.

všechny sk.: *Preiner Gscheid*, „P“ u silnice v zatáčce

Mapa: WK022 mapové čtverce J7 – L10.

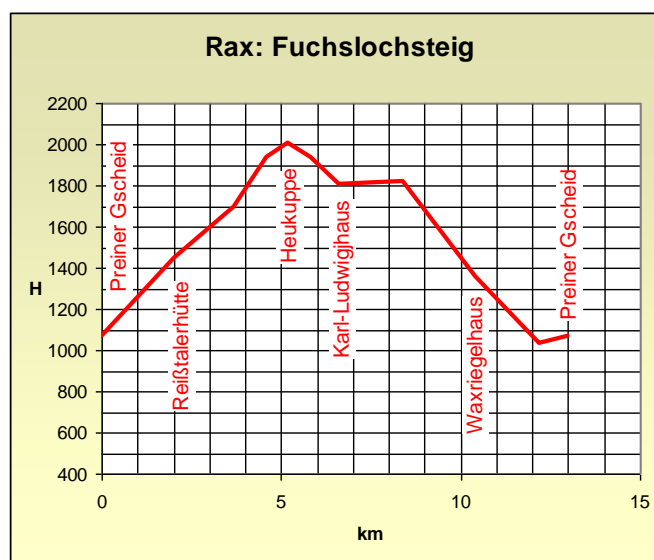
Občerstvení: *Edelweißhütte*, *Karl-Ludwig Haus*

4.1.a sk. – Fuchslochsteig (B a 2-):

středa, 4. den

„P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m) --- po **žl.** na (Z) --- stezka *Reißtalersteig* << **1,6 km** >> salaš **Reißtaler Hütte** (1.447 m), neobydlená --- po **žl.** na (Z) --- na křiž. rovně po **832** na (Z), neodbočit doprava na stezka *Reißtalersteig* --- oblast *Raxenmäur* << **2,5 km** >> na křiž. doprava na **832A** na (SV) --- skalní stena **Fuchslochsteig** (2-, 150 m, 0:30h) --- na křiž. doleva po **801** na (SZ) << **1,5 km** >> hora **Heukuppe** (2.007 m), výhled, památník --- zpět po **801** na (V) --- na křiž. doleva na (V) --- kolem kostelíku *Raxkircherl* << **1,5 km** >> chata **Karl-Ludwig Haus** (1.804 m), občerstvení, výhled --- po **801** na (S) --- na křiž. doprava na stezku **Bismarck Steig** (B, 40 m, délka 400 m, 1h) << **1,6 km** >> na křiž. zpět po **801A** na (J) --- stezce *Waxriegel Steig* << **2 km** >> chata **Waxriegel Haus** (1.361 m), občerstvení, výhled --- po **43** na (V) --- na křiž. před salaší *Hinterleitner* doprava po neznačené lesní cestě na (Z) --- salaš *Hinterleitner* (touto cestou ujdeš méně výšk. metrů) --- občerstvení *Edelweißhütte* << **2,3 km** >> „P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m), kde počkáš na autobus.

Obtížnost: B a 2-
 Stoupání: 950 m
 Klesání: -950 m
 Doba chůze: 7:30 hod.
 Délka trasy: 13 km

..... [^ zpět na obsah ^](#)

4. den - Fuchslochsteig/Karl-Ludwig Haus

Výchozí bod: vzdálenost ~ 40 km / jízda ~ 0:45 hod.

všechny sk.: Preiner Gscheid, „P“ u silnice v zatáčce

Mapa: WK022 mapové čtverce J7 – L10.

Občerstvení: Edelweißhütte, Karl-Ludwig Haus

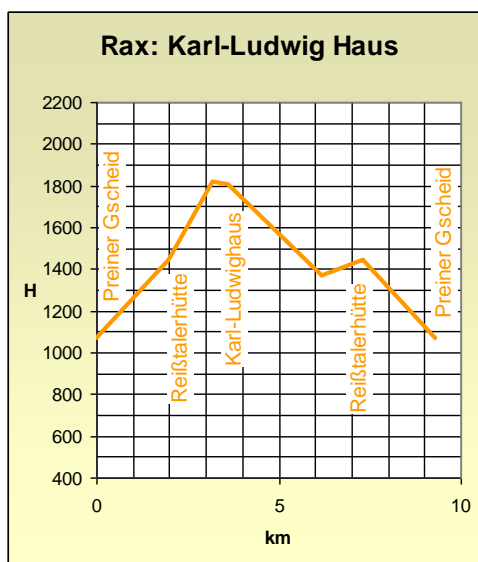
41.b sk. – Karl-Ludwig Haus:

středa, 4. den

„P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m) --- po **žl.** na (Z) --- stezka *Reißtalersteig* << **1,6 km** >> salaš **Reißtaler Hütte** (1.447 m), neobydlená --- po **zel. 825** na (S) --- stezka **Gretchensteig** (A a 1), před vrcholem stezky se dá obtížnost (A a 1) obejít doleva přes stezku *Wetterkogele Steig*, který není tak obtížný << **1,7 km** >> chata **Karl-Ludwig Haus** (1.804 m), občerstvení, výhled --- po **829** na (S) --- pěšinou *Schlangenweg* --- po **831** na (J) --- stezka *Kontruß Steig* << **4 km** >> salaš **Reißtaler Hütte** (1.447 m) --- po **žl. 826** na (JV) --- na kříž. doleva na **zel.** na (SV) --- *Zipperlingsteig* << **2 km** >> „P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m), kde počkáš na autobus.

Prodloužení trasy ke kříži Tattermanns Kreuz (+70 m, -70 m, 2,8 km, 1h), na mapce značeno tečkovaně: z „P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m) --- po **801A** na (J) --- hora Sitzbühel (1.212 m) --- kříž s obrázkem Tattermanns Kreuz (1.127 m) --- zpět stejnou trasou.

Stoupání: 800 m
Klesání: -800 m
Doba chůze: 5:30 hod.
Délka trasy: 9,3km

..... ^ [zpět na obsah](#) ^

4. den - Fuchslochsteig/Karl-Ludwig Haus

Výchozí bod: vzdálenost ~ 40 km / jízda ~ 0:45 hod.

všechny sk.: *Preiner Gscheid*, „P“ u silnice v zatáčce

Mapa: WK022 mapové čtverce J7 – L10.

Občerstvení: *Edelweißhütte, Karl-Ludwig Haus*

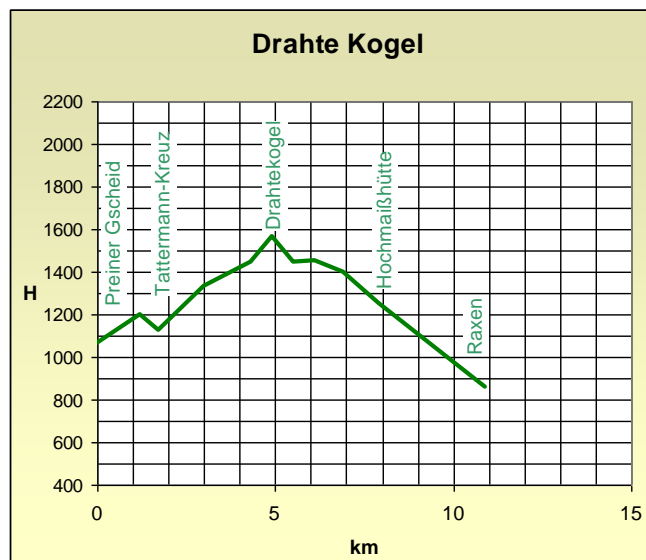
42 sk. – Drahte Kogel:

středa, 4. den

„P“ v obci **Preiner Gscheid** (1.070 m) --- po **830/801A/4** na (J) --- hora *Sitzbühel* (1.212 m), výhled << **1,9 km** >> kříž s obrázkem *Tattermanns Kreuz* (1.127 m) --- na kříž. doleva po **801A/4** na (V) << **2,9 km** >> **Drahte Kogel** (1.565 m), výhled --- zpět po **801A/4** na (Z) --- po **827** na (Z) --- kolem kóty (1.450 m) << **2,4 km** >> na kříž. u památníku doprava po 827 na (SZ) --- hájovna *Jagthaus Hochmaiß* --- roklí *Brandl Graben* << **3,7 km** >> ubytovna *Poldi* u silnice *Preiner Gscheid Str.*, kde počkáš na autobus.

Před výstupem na tuto trasu se domluv s řidičem, budeš-li chtít odvézt předem zpět na P“ v obci *Preiner Gscheid* (1.070 m) nebo u ubytovny *Poldi* počkáš až tudy budeme projíždět „domů“ směrem na *Freinerhof*.

Stoupání: 600 m
Klesání: -800 m
Doba chůze: 6 hod.
Délka trasy: 10,9 km

..... [^ zpět na obsah ^](#)

5. den - Großes Höllental/sjíždění řeky Schwarza

Výchozí bod: vzdálenost ~ 50 km / jízda ~ 1:00 hod.

všechny sk.: silnice č. 27, u řeky *Schwarza*, dřevěný most k opuštěné chatě *Weichtal Haus*

Mapa: WK022 mapové čtverce L3 – N5.

Občerstvení: žádné, *Weichtal Haus* je zavřen.

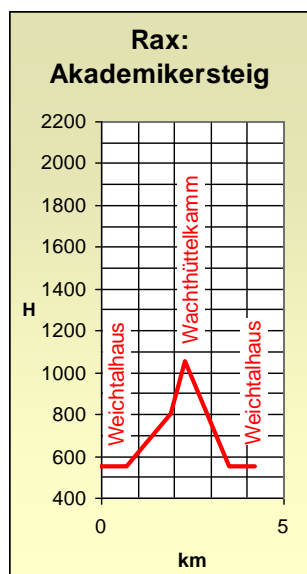
51.a sk. – Akedemikersteig (2+):

čtvrtek, 5. den

„P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m) --- vyjít proti toku řeky *Schwarza* po sil. čís. 27 na (SZ) << **0,7 km** >> asi 100 m před tunelem (lavinová zábrana) doleva do lesa po **žl.** na (JZ) --- po 50 m doprava na (SZ) --- železné schody **Schönbrunner Stiege** po schodech rovně vedle skála *Senkrechte Blechmauer* (svíslá Plechová stěna) --- v suti je vyšlapaná cesta a sem tam na zemi červené body --- výklenek *Markanter Nische* << **1,3 km** >> skalní stěna **Akademikersteig** (2+, 395 m, 3:30h) --- zpět po stezce **Wachthüttelkamm** doleva na (S) << **2,2 km** >> „P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m), kde počkáš na autobus.

Po túře budeme mít možnost splout řeku *Schwarza* v našich člunech po jejím klidném úseku z obce Kaiserbrunn do Hirschwang (~3,5 km). Jízda člunem bude trvat přibližně 1 hod. a počítám, že nám to i s přípravou (nafouknutí a vyfouknutí člunů) zabere ~3 hod. Příprava člunů pro naložování začne u mostu **Spannbrücke** v **15:00 hod.** Kdo neumí plavat musí mít při plavbě ve člunu záchramnou vestu! Kdo nepoužije člun může se jen vykoupat či smočit nohy. Místa pro koupání jsou vyznačena na mapce. Upozorňuji, že voda bude studená ;-))

Obtížnost: 2+
Stoupání: 520 m
Klesání: -520 m
Doba chůze: 6 hod.
Délka trasy: 4,2 km

..... ^ [zpět na obsah](#) ^

5. den - Großes Höllental/sjíždění řeky Schwarza

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 50 km / jízda ~ 1:00 hod.

všechny sk.: silnice č. 27, u řeky *Schwarza*, dřevěný most k opuštěné chatě *Weichtal Haus*

Mapa: WK022 mapové čtverce L3 – N5.

Občerstvení: žádné, *Weichtal Haus* je zavřen.

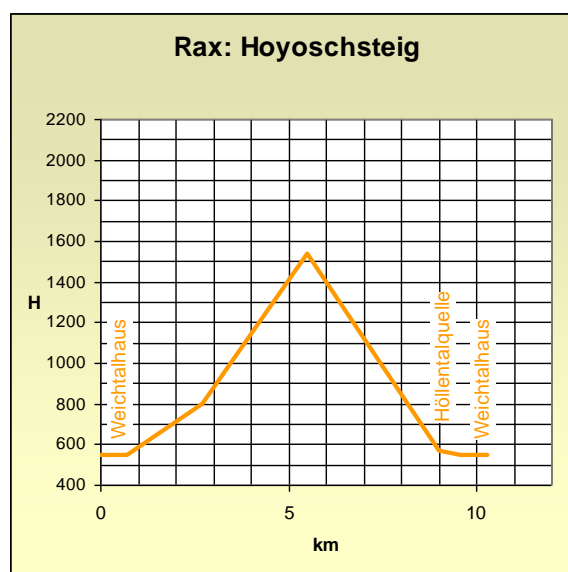
51.b sk. – Hoyoschsteig (A/B):

čtvrtek, 5. den

„P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m) --- vyjít proti toku řeky *Schwarza* po sil. čís. 27 na (SZ) << **0,7 km** >> asi 100 m před tunelem (lavinová zábrana) doleva do lesa po **žl.** na (JZ) --- po 50 m doprava na (SZ) --- železné schody **Schönbrunner Stiege** << **2,3 km** >> na křiž. doprava po čer. na (Z) --- **Hoyossteig** (A/B, 300 m, 1:30h) --- **na konci této stezky je možno se vrátit** po stejné cestě zpět (a sjet se skupinou 51.a + 52 řeku *Schwarza* na člunech) nebo pokračovat podle dalšího popisu (a v řece *Schwarza* se jen vykoupat nebo smočit nohy) --- na konci stezky dále rovně po **48** na (JZ), mírné stoupání << **2,8 km** >> na křiž. ostře doprava po **47** na (S) --- stezka **Rudolfsteig** --- sejít ke křiži na cestu čís. 27 << **3,1 km** >> po cestě zpět, po proudu řeky *Schwarza* << **1,4 km** >> „P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m), kde počkáš na autobus.

Po túře budeme mít možnost splout řeku *Schwarza* v našich člunech po jejím klidném úseku z obce Kaiserbrunn do Hirschwang (~3,5 km). Jízda člunem bude trvat přibližně 1 hod. a počítám, že nám to i s přípravou (nafouknutí a vyfouknutí člunů) zabere ~3 hod. Příprava člunů pro nalodování začne u mostu **Spannbrücke** v **15:00 hod.** Kdo neumí plavat musí mít při plavbě ve člunu záchramnou vestu! Kdo nepoužije člun může se jen vykoupat či smočit nohy. Místa pro koupání jsou vyznačena na mapce. Upozorňuji, že voda bude studená ;-))

Stoupání: 1.000 m (při zkrácení: 850 m)
 Klesání: -1.000 m (při zkrácení: -850 m)
 Doba chůze: 7 hod. (při zkrácení: 6 hod.)
 Délka trasy: 10,3 km (při zkrácení: 8 km)

..... ^ [zpět na obsah](#) ^

5. den - Großes Höllental/sjíždění řeky Schwarza

Výchozí bod: vzdálenost ~ 50 km / jízda ~ 1:00 hod.

všechny sk.: silnice č. 27, u řeky *Schwarza*, dřevěný most k opuštěné chatě *Weichtal Haus*

Mapa: WK022 mapové čtverce L3 – N5.

Občerstvení: žádné, *Weichtal Haus* je zavřen

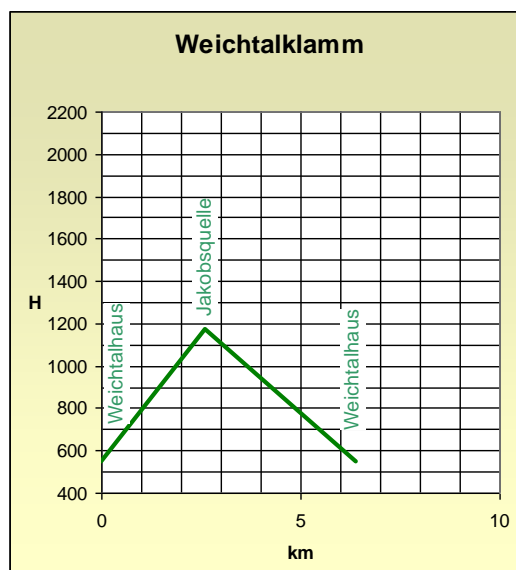
52 sk. – Weichtalklamm:

čtvrtek, 5. den

„P“ vedle opuštěné chaty *Weichtal Haus* (547 m) --- přejít řeku *Schwarza* po mostě --- opuštěná chata **Weichtal Haus** (563 m) (bohužel zavřený) --- stále rovně vysušeným korytem řeky na (S) --- cca. po 30 min. začne být koryto řeky skalnatější << 1,1 km >> začátek rokle **Weichtalklamm** (A/B) (rokle je něm. Klamm) --- na konci rokle se koryto ztrácí a vchází se do lesa << 1,5 km >> **zde je možno se vrátit** po stejné cestě zpět, je-li ti to moc náročné, jinak pokračuj << 0,7 km >> na křiž. ostře doleva po **801** na (JZ) --- **Ferdinand Mayr Weg** --- kolem křiž. --- opuštěná chata **Weichtal Haus** (563 m) << 3,1 km >> „P“ vedle opuštěné chaty **Weichtal Haus** (547 m), kde počkáš na autobus.

Po túře budeme mít možnost splout řeku *Schwarza* v našich člunech po jejím klidném úseku z obce Kaiserbrunn do Hirschwang (~3,5 km). Jízda člunem bude trvat přibližně 1 hod. a počítám, že nám to i s přípravou (nafouknutí a vyfouknutí člunů) zabere ~3 hod. Příprava člunů pro naložování začne u mostu **Spannbrücke** v **15:00 hod.** Kdo neumí plavat musí mít při plavbě ve člunu záchramnou vestu! Kdo nepoužije člun může se jen vykoupat či smočit nohy. Místa pro koupání jsou vyznačena na mapce. Upozorňuji, že voda bude studená ;-))

Stoupání:	600 m
Klesání:	-600 m
Doba chůze:	5 hod.
Délka trasy:	6,4 km

..... ^ zpět na obsah ^

6. den - Gamseck

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 25 km / jízda ~ 0:30 hod.

61.a+b-62 sk.: „P“ u kříže na křižovatce značených cest, kóta 950 m

63 sk.: *Altenberg an der Rax*, „P“ u hostince *Altenbergerhof*

Mapa: WK022 mapové čtverce H6 – K8.

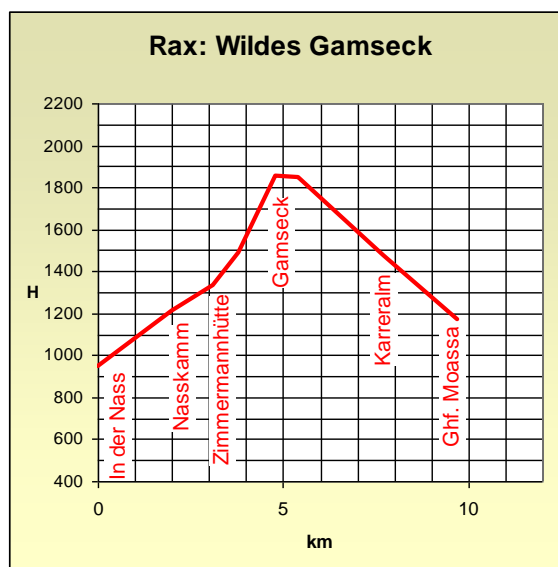
Občerstvení: *Altenbergerhof*, *Alpengasthof Moassa*, *Gamsecker Hütte* (jen privat)

61.a sk. – Gamseck (2):

pátek, 6. den

„P“ vedle kříže u kóty (950 m) --- po serpentínách **442** --- na kříž. doleva po **831** na (SZ) --- na kříž. u kóty (1.210 m) doprava po **801/4** na (JV) --- hřeben **Naßkamm** --- salaš *Zimmermann Hütte* (1.330 m) << **2,5 km** >> salaš **Gamsecker Hütte** (1.330 m) --- rovně travnatým úžlabem --- pod horou *Hoher Gupf* (1.554 m) ostře doleva na (V), ne na *Gamseck Steig* --- po hřebeni << **1,5 km** >> hora **Gamseck** (1.857 m) --- skalní stěna **Wildes Gamseck** (2, 180 m, 2:30h) --- před salaší *Grasboden Alm* ostře doprava po **824** na (JZ) << **2 km** >> hora **Zahmes Gamseck** (1.849 m) rovně na (J) --- stezka *Altenbergersteig* --- hora *Am hohen Stein* (1.725 m) --- salaš *Karrer Alm* rovně na (J) --- salaš *Jahn Hütte* (1.312 m) << **3,7 km** >> „P“ u hostince **Alpengasthof Moassa** (1.160 m), kde počkáš na autobus.

Obtížnost: 2
 Stoupání: 900 m
 Klesání: -700 m
 Doba chůze: 8 hod.
 Délka trasy: 9,7 km

..... ^ [zpět na obsah](#) ^

6. den - Gamseck

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 25 km / jízda ~ 0:30 hod.

61.a+b-62 sk.: „P“ u kříže na křižovatce značených cest, kóta 950 m

63 sk.: *Altenberg an der Rax*, „P“ u hostince *Altenbergerhof*

Mapa: WK022 mapové čtverce H6 – K8.

Občerstvení: *Altenbergerhof*, *Alpengasthof Moassa*, *Gamsecker Hütte* (jen privat)

61.b sk. – Gamseck Steig (A):

pátek, 6. den

„P“ vedle kříže u kóty (950 m) --- po serpentínách **442** --- na kříž. doleva po **831** na (SZ) --- na kříž. u kóty (1.210 m) doprava po **801/4** na (JV) --- hřeben **Nasskamm** --- salaš *Zimmermann Hütte* (1.330 m) << **2,5 km** >> salaš **Gamsecker Hütte** (1.330 m) --- rovně travnatým úžlabem --- pod horou *Hoher Gupf* (1.554 m) rovně na (V), kde začíná stezka --- stezka **Gamseck Steig** (A, 350 m 1h), velmi pěkné okolí << **2,7 km** >> na kříž. na hoře **Zahmes Gamseck** (1.849 m) rovně po 801/4 na (JV) << **1,4 km** >> **Heukuppe** (2.007 m), výhled --- zpět po stejné trase --- na kříž. na hoře **Zahmes Gamseck** (1.849 m) doleva po **824** na (J) --- stezka *Altenbergersteig* --- hora *Am hohen Stein* (1.725 m) --- salaš *Karrer Alm* rovně na (J) --- salaš *Jahn Hütte* (1.312 m) << **5,5 km** >> „P“ u hostince **Alpengasthof Moassa** (1.160 m), kde počkáš na autobus.

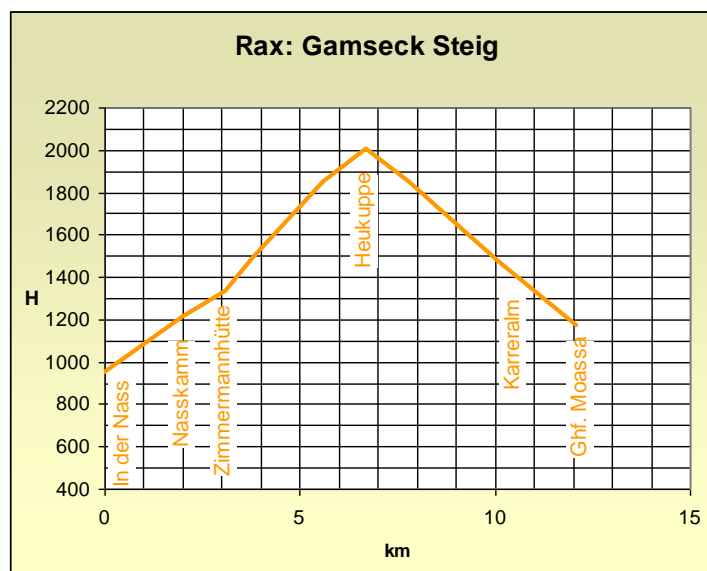
Obtížnost: A (vzít si pomocné lano, Ivo dá k dispozici)

Stoupání: 1.050 m

Klesání: -850 m

Doba chůze: 7:30 hod.

Délka trasy: 12,1 km

..... ^ zpět na obsah ^

6. den - Gamseck

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 25 km / jízda ~ 0:30 hod.

61.a+b-62 sk.: „P“ u kříže na křižovatce značených cest, kóta 950 m**63 sk.:** *Altenberg an der Rax*, „P“ u hostince *Altenbergerhof*

Mapa: WK022 mapové čtverce H6 – K8.

Občerstvení: *Altenbergerhof*, *Alpengasthof Moassa*, *Gamsecker Hütte* (jen privat)

62 sk. – Naßkamm:

pátek, 6. den

„P“ vedle kříže u kóty (950 m) --- po serpentínách **442** --- na kříž. doprava po **831** na (V) --- stezka **Schutzsteig** --- na „Y“-kříž. u salaše doleva po **831** na (JV) << **5,5 km** >> na kříž. doleva po **824** na (V) --- po 100 m na kříž. si můžeš trasu prodloužit přes oblast *Raxenmäuer* (+50 m, -300, 3h, 6,4 km), popis dole, jinak doprava po **831** na (J) << **2,6 km** >> „P“ u hostince **Alpengasthof Moassa** (1.160 m), kde počkáš na autobus.

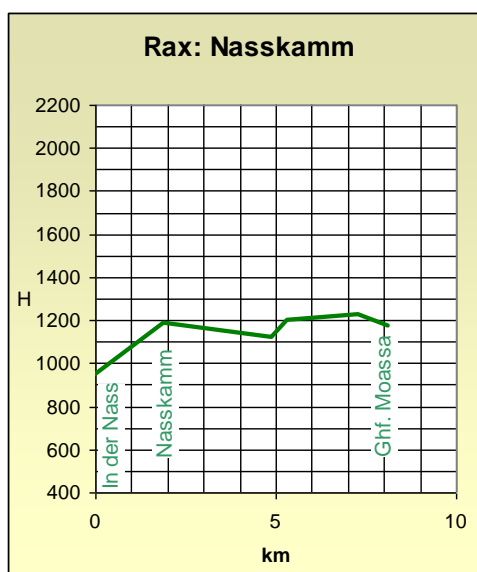
Prodloužení trasy přes oblast **Raxenmäuer** (při prodloužení ujdeš navíc: +500 m, -500, 3h, 6,4 km), na mapce značeno tečkovaně: asi 700 m před hostincem *Alpengasthof Moassa* na kříž. s neznačenou lesní cestou doleva na (J) – na mapce je kříž. u „a“ ze slova „Jahn H.“ --- na kříž. u salaše *Jahn Hütte* (1.312 m) doleva po **824** na (SV) << **1,5 km** >> na kříž. u salaše **Karrer Alm** doprava po **832** na (V) --- oblast *Raxenmäuer*, ne na *Fuchslochsteig* << **2,6 km** >> na kříž. se stezkou *Reißtalersteig* ostře doprava po **mod.** na (JZ) --- pěšina **Karreralmweg** – na kříž. se stezkou *Redersteig* doleva po **čer.** --- na kříž. v údolí *Mitterbachstal* doprava po **831** na (Z) --- údolí *Mitterbachstal* --- kolem kříže << **2,3 km** >> „P“ u hostince **Alpengasthof Moassa** (1.160 m), kde počkáš na autobus.

Stoupání: 450 m (při prodloužení: 950 m)

Klesání: -200 m (při prodloužení: -700 m)

Doba chůze: 4 hod. (při prodloužení: 7 hod.)

Délka trasy: 8,1 km (při prodloužení: 14,5 km)

..... ^zpět na obsah^

6. den - Gamseck

Výchozí bod: vzdálenost ~ 25 km / jízda ~ 0:30 hod.

61.a+b-62 sk.: „P“ u kříže na křižovatce značených cest, kóta 950 m

63 sk.: *Altenberg an der Rax*, „P“ u hostince *Altenbergerhof*

Mapa: WK022 mapové čtverce H6 – K8.

Občerstvení: *Altenbergerhof*, *Alpengasthof Moassa*, *Gamsecker Hütte* (jen privat)

63 sk. – Kaiserstein:

pátek, 6. den

„P“ u hostince **Altenbergerhof** (782 m) --- po silnici na (J) --- na kříž. doleva po **824** na (V) --- kolem památníku **Kaiserstein** -- na kříž. doleva na (SV) --- kolem kříže << **2,5 km** >> na kříž. v salaši **Karrer** doprava na (V) --- stále rovně --- na kříž. s **831** si můžeš trasu prodloužit přes oblast **Raxenmäuer** (+500 m, -500, 3h, 6,4 km), popis dole, jinak doprava po **831** na (J) << **1,5 km** >> „P“ u hostince **Alpengasthof Moassa** (1.160 m), kde počkáš na autobus.

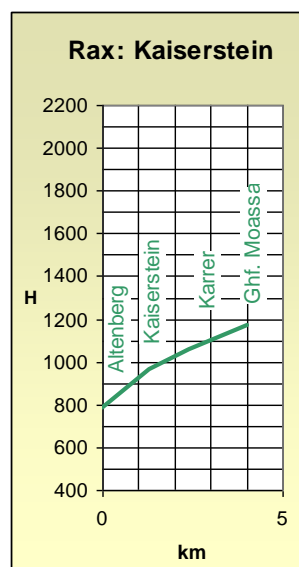
Prodloužení trasy přes oblast **Raxenmäuer** (při prodloužení ujdeš navíc: +500 m, -500, 3h, 6,4 km), na mapce značeno tečkovaně: na kříž. asi 200 m před hostincem **Alpengasthof Moassa** rovně po **824** na (V) --- salaš **Jahn Hütte** (1.312 m) << **1,5 km** >> na kříž. u salaše **Karrer Alm** doprava po **832** na (V) --- oblast **Raxenmäuer**, ne na **Fuchslochsteig** << **2,6 km** >> na kříž. se stezkou **Reißtalersteig** ostře doprava po **mod.** na (JZ) --- pěšina **Karreralmweg** – na kříž. se stezkou **Redersteig** doleva po **čér.** --- na kříž. v údolí **Mitterbachstal** doprava po **831** na (Z) --- údolí **Mitterbachstal** --- kolem kříže << **2,3 km** >> „P“ u hostince **Alpengasthof Moassa** (1.160 m), kde počkáš na autobus.

Stoupání: 450 m (při prodloužení: +950 m)

Klesání: -50 m (při prodloužení: -550 m)

Doba chůze: 2 hod. (při prodloužení: 5 hod.)

Délka trasy: 4 km (při prodloužení: 10,4 km)

..... ^ zpět na obsah ^

7. den - Tonion (náhradní)

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 30 km / jízda ~ 0:40 hod.

71.a+b-72 sk.: *Fallenstein* (za *Niederapl*), statek *Lechnerbauer* u silnice č. 20

Mapa: WKo41 mapové čtverce U1 – W3.

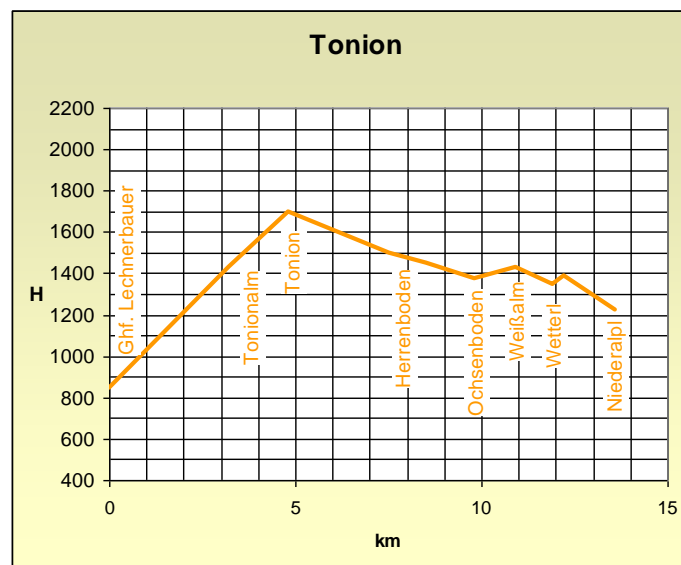
Občerstvení: hostinec *Gasthof Plodererhof*

71.a+b sk. – Tonion:

náhradní, 7. den

„P“ u hostince **Lechnerbauer** (850 m) --- po **čer.** na (SV) --- na křiž. doprava po **428** na (V) --- na křiž. doprava na (J) --- oblast *Schopfriedel* --- oblast *Hundseck* --- oblast **Langboden** << **3,8 km** >> salaš **Tonion Alm** (1.429 m) << **1,2 km** >> hora **Tonion** (1.699 m), výhled --- hora *Sonntags Kogel* --- na křiž. doprava po **405** --- kolem myslivny „Jh.“ *Jagthütte* --- na „Y“-křiž. doprava po **405/406A** --- salaš **Ochsenboden** (1.373 m) --- << **5,6 km** >> chata *Weißalm* (1.429 m) --- obec **Wetterl** (1.352 m) --- po sil. a cyklostezce k salaši salaš *Wetterin Alm* --- obec **Niederapl**, hostinec *Gasthof Plodererhof* (1.224 m) << **3 km** >> naproti je „P“, kde počkáš na autobus.

Stoupání: 900 m
Klesání: -550 m
Doba chůze: 6:30 hod.
Délka trasy: 13,6 km

..... ^zpět na obsah^

7. den - Tonion (náhradní)

Výchozí bod:

vzdálenost ~ 30 km / jízda ~ 0:40 hod.

71.a+b-72 sk.: *Fallenstein (po Niederalpl), statek Lechnerbauer u silnice č. 20*

Mapa: WK041 mapové čtverce U1 – W3.

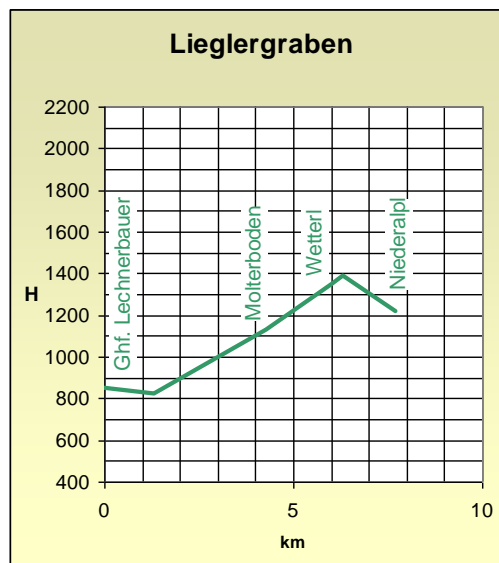
Občerstvení: hostinec *Gasthof Plodererhof*

72 sk. – Lieglergraben:

náhradní, 7. den

„P“ u hostince **Lechnerbauer** (850 m) --- po neznačené cyklostezce na (V) --- cyklostezka vedle cesty --- na křiž. doleva po **433** na (V) --- údolí **Lieglergraben** << 3 km >> kolem kříže -- - salaš *Anderl Hütte* (1.127 m) ---oblast *Sattelleiten* --- obec **Wetterl** (1.352 m) --- po sil. a cyklostezce k salaši salaš *Wetterin Alm* --- obec **Niederalpl**, hostinec *Gasthof Plodererhof* (1.224 m) << 4,7 km >> naproti je „P“, kde počkáš na autobus.

Stoupání:	550 m
Klesání:	-200 m
Doba chůze:	3:30 hod.
Délka trasy:	7,7 km

[^ zpět na obsah ^](#)

Náhradní a také jiný, než hlavní program

Zde uvádím dodatečné trasy a návrhy pro účastníky zájezdu, kteří se nebudou chtít z jakéhokoliv důvodu zúčastnit hlavního programu. Budou-li trasy pro tebe moc náročné nebo budeš-li si chtít odpočinout nebo budeš-li mít puchýř na noze, pak je pro tebe tato kapitola zajímavá. Jsou zde uvedené i trasy, které budeme absolvovat při zhoršení počasí.

Když nebude svítit sluníčko, co teď?

V popisu je uvedeno celkem 6 tras pro každou skupinu, které se při pěkném počasí dají zvládnout všechny. Dny k odpočinku je možno zařadit do plánu až na místě podle počasí nebo při větším zájmu. V případě špatného počasí plánuji tyto tři náhradní výlety:

- **Mariazell:**

Mariazell ([22 km](#) na západ): prohlídka [poutního](#) města (obrázek z roku [1900](#) a [hlavní náměstí](#) dnes), návštěva poutní baziliky *Maria Geburt* v *Mariazellu*, (*Gnadenkapelle* = kaple *Milosti*, Gnadenbild "[Magna Mater Austriae](#)" = obraz *Milosti*), prohlídka klenotnice. Město Mariazell je popsáno v místopisu.

- **Neuberg - Münster:**

[Neuberg](#) ([17 km](#) na jih):

Neuberg - prohlídka nádherného klášterního chrámu a kláštera v katolické vesnici *Neuberg* ([poloha](#), [Neuberger Münster](#), [vnitřek 1](#), [2](#), [3](#), [4](#), vstupné do chrámu zdarma, do kláštera 3,- €, [popis v němčině + obrázky](#)) a domorodého musea *Neuberger Museum* (vstup volný).

Klášterní chrám ve vesnici Neuberg.

- **Mürzzuschlag:**

Mürzzuschlag ([30 km](#) na jihovýchod): prohlídka města (město v roce [1900](#) a [2004](#)), nákupy, [procházka městem](#), železniční museum [Südbahnmuseum Mürzzuschlag](#) ([více](#)

[k Südbahnmuseum](#)), možnost návštěvy [krytého bazénu](#) s wellness zónou ([vstupné 7,20 €](#)), museum zimních sportů ([Wintersportmuseum](#)).

Když nám nebude pršet, ale počasí bude nestabilní, připravil jsem tyto tři výlety:

- **Hirschwang - Wasserleitungsweg:**

Hirschwang ([4,5 km](#) na východ): cesta kolem horní části *I. vídeňského vodovodu* ([Wasserleitungsweg](#)), další podrobný popis je v [místopisu](#) na konci dokumentu.

- **Prales Lahnsattel:**

praes [Urwald am Lahnsattel](#) ([5 km](#) na sever): poslední větší praes ve střední Evropě, roku 1804 byl zde skácen poslední strom, rozloha 277 ha.

Urwald am Lahnsattel-praes, fotografoval Helmut. [100%](#)

- **Mürzsteg - chov včel, der [Imker](#):**

Necelých 9 km od obce Frein na jih je obec Mürzsteg, kde pan Richard Wieland vypráví a ukazuje jak se pěstují. Pěstuje včely jen pro podívanou. V úlech jsou mezi dvěma skly chovány žijící včely a mohou být bez nebezpečí pozorovány. Během 1,5 až dvou hodinového výkladu vysvětlí pan Wieland návštěvníkům jak včely žijí, jejich zvláštnosti a chování. Na základě náradí, náčiní, příslušenství a obrázků vysvětluje pěstování včel kdysi a dnes. Samozřejmě, že si zde můžeš koupit včelí produkty, jako med, medovinu, speciální ocet aj.

Max. počet 40 osob, vstup 2,- EUR, každé pondělí odpoledne zavřeno, telefon +43 3859 2315 (19-22h).

- **Mürzsteg - Holzknechmuseum:**

[Mürzsteg](#), prohlídka musea dřevařských řemesel ([Holzknechmuseum](#)). Otec od včelaře pana Richarda Wielanda, pan Hans Wieland, byl dlouhou dobu dřevorubec a zajímá se o stolařské náradí a dřívější život dřevorubců. Aby uchoval vzpomínky na toto řemeslo, založil toto [muzeum](#). Je zde vystaveno na [866 katalogizovaných exponátů](#). Skupiny od 6 osob, vstup 4,- EUR, max. 100,- EUR za skupinu, telefon +43 664 5871085.

Trasy kolem našeho penzionu

Kdo zůstane na penzionu může si projít tyto trasy.

- **Todes Weib vodopád:**

Ve vzdálenosti asi 1,5 km na jih od obce Frein an der Mürz je po levé straně vodopád o kterém vypráví i pověst. Je dostupný po cyklistické stezce vedoucí po pravé straně asfaltové silnice čí. 23. Před tunelem překřížíme silnici na levou stranu a zvenku podél tunelu dojdeme po 200 m k vodopádu Totes Weib (852 m).

Pověst o vodopádu Totes Weib:

Mezi vesnicí Frein an der Mürz a Mürzsteg teče potok, který vytéká z jeskyně a tvoří asi 50 m vysoký vodopád. Na spodku vodopádu leží velký kámen na kterém stojí kovaný železný kříž. O tomto vodopádu koluje pověst o mrtvé ženě – Totes Weib. Podle ní zde dva rytíři, Frankensteiner a Rabensteiner, přepadávali a okrádali projíždějící bohaté obchodníky. Rytíř Frankensteiner byl sezdán jednou s překrásnou paní a rytíř Rabensteiner měl pěkného jinocha jako stájového poskoka. Jak se to v osudu stává – a to se stává často i dnes – zajiskřilo to jednoho dne mezi nimi a krásná paní podvedla svého rytíře s tímto mládencem. Loupeživý rytíř se za tuto nevěru na svou paní velmi rozhněval a shodil ji ze skály dolů. Ona však jako zázrakem přežila a těžce raněná utekla do této jeskyně, kde se pomocí léčivých bylin uzdravila. O mnoho let později se loupeživý rytíř Frankensteiner těžce zranil při přepadení kočáru jednoho štyrského bohatého kupce. Také jej zachránil útěk do jeskyně s vodopádem. Tam jej jeho paní našla ležet v bezvědomí a po čase jej vyléčila, bez toho že věděl, kdo tato paní byla.

Vodopád v dobách monarchie.

Vodopád Totes Weib dnes.

Velká přírodní podívaná, jak množství vody stále vytéká z ústí jeskyně a padá v několika kaskádách přes kameny dolů. Dříve se mohl vodopád obdivovat přímo ze silnice. Po postavení tunelu v roce 1996 vede kolem jen cyklistická stezka.

V dobách Rakousko-uherské monarchie bylo možné dosáhnout vstupu do jeskyně po dřevěných žebřících. Zde také končila tehdejší cesta, nynější silnice čí. 23 z obce Mürzsteg. Až od roku 1884 byla postavena cesta průchozí a vedla po nynější

cyklistické stezce. Byla postavena jen proto, že se zde na shnilém mostě probořila císařovna Elisabeth i s koněm.

▪ **Hinteralm, 1.442 m:**

Tato trasa je trochu náročnější, ale nahoře vidíš rozlehlé pastviny (Alm) a slyšíš jen zvonky kraviček. Je to krásná podívaná.

Frein an der Mürz, od našeho penzionu *Freinerhof* (864m) po pravé straně silnice čís. 23 po cyklostezce na (J), před tunelem přejít na levou stranu a pokračovat mezi říčkou „mladá“ Mürz a tunelem << 1,3 km >> **Totes Weib** vodopád (852 m) rovně po cyklostezce na (J), podél silnice << 3,5 km >> **Scheiterboden** (820 m), při pohledu zpět je vlevo stěna *Proleswand*, doleva na **čr. zn. 436** přes most na (SZ), po lesní cestě, pak příkré stoupání, naproti a pak po levé straně skála *Edelweißmauer*, mělkou roklí přijdeme na náhorní planinu s chalupami *Hinteralmhütten* << 5,5 km >> chata **Hinteralm** (1.442 m), občerstvení, na křiž. doleva po 435 na (Z), po náhorní planině a pak příkré dolů << 5,3 km >> **Frein an der Mürz**, penzion *Freinerhof* (864 m).

Stoupání:	578 m
Doba chůze:	4:30 hod
Délka trasy:	15,6 km

Bolí tě nohy? Přestup na lanovku !

Pro ty, kteří jezdí rádi lanovkou mohou absolvovat tyto dvě trasy.

- **1. + 5. den - Höllental:**

Lanovka se sedačkami, jezdí denně od 8-17:30h každou půl hodiny.

Z obce *Hirschwang* vede lanovka na náhorní rovinu k chatě Raxalpe Berggasthof, kde můžeš skoro po rovině dojít na chatu Otto Haus (stoupání 100 m, délka 2,2 km) nebo udělat malý okruh po červené zn. 801 a pak po modré zpět k chatě. Více informací je na mapách.

Ceny pro dospělého: zpáteční [21,60](#) EUR, jednoduchá 12,50 EUR (tam nebo zpět), osoba ve skupině od 20 lidí 19,20 EUR, jednoduchá 11,00 EUR a důchodce s dokladem o stáří 19,20 EUR, jednoduchá 11,00 EUR.

..... ^ zpět na obsah ^

Helmut Mohr

Chodím rád po horách, ale okolí *Raxe* a *Schneealpe* neznám tak dobře jako můj bývalý spolupracovník a kamarád pan *Helmut Mohr*. *Helmut* bydlí ve městě *Gloggnitz*, přímo v údolí *Höllentalu* mezi *Schneebergem* a *Raxalpe*, asi 55 km před příjezdem k našemu penzionu.

Protože je pilný turista, horolezec a velmi dobře zná své okolí, rozhodl jsem se, že celý zájezd pro vás připravím s ním. I túry, které jsem dělal dříve s rodinou, jsem plánoval a chodil s ním a jeho dcerou. *Helmutova* dcera *Stephanie* měla 15 roků, tak jako můj syn *Tom*. Je možné, že když budou mít čas, tak nějakou trasu půjdou s námi.

Přikládám jeho dvě fotky z loňského roku z pohoří *Eisenerz*, které je ještě kousek na západ za naším nejzápadnějším pohořím *Hochschwab*.

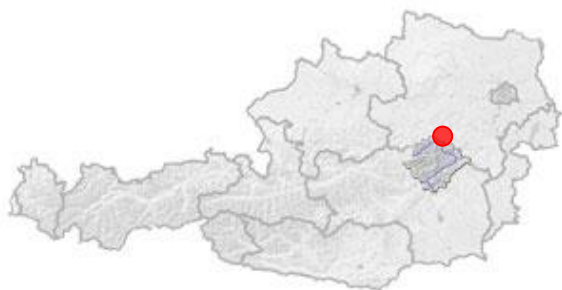
Helmut na klettersteigu a lanovém mostě v Eisenerzu. ([100%](#)) a ([100%](#))

..... ^ zpět na obsah ^

Náš penzion Freinerhof

Geografická poloha

Na levém obrázku pod textem je šedou barvou znázorněna poloha údolí *Mürztal* v *Rakousku*, kde leží náš penzion (červená tečka). Na pravém je znázorněno údolí *Mürztal* (podél řeky *Mürz*). Má tvar písmene „S“. Začíná u obce *Frein an der Mürz*, jde skrz vápencové *Alpy* a rozděluje pohoří *Schneealpe* a *Veitschalpe*. U města *Bruck an der Mur* se *Mürz* vlévá do řeky *Mur*.

(100%)

(100%)

Zde na levém obrázku pod textem je znázorněna poloha okresu *Mürzzuschlag* ve *Steiermarku*, na pravém poloha sousedního okresu *Bruck an der Mur*, který se nachází již v pohoří *Hochschwab*:

Bezirk Mürzzuschlag

(100%)

Bezirk Bruck an der Mur

(100%)

..... ^ zpět na obsah ^

Frein an der Mürz

Obec *Frein an der Mürz* (864 m) leží v severním Štýrsku, v malebném údolí mezi pohořím *Schneealpe* a *Veitschalpe*. Poloha *Freinu* je asi 10 km jižně od pramene řeky *Mürz* (930 m). Počet obyvatel je kolem 70.

Obrázek obce Frein an der Mürz s naším penzionem (červeně zakroužkovan).

Měli jsme štěstí při hledání penzionu pro naše ubytování. Obec *Frein* je umístěna přesně ve středu naší oblasti a tím se nám zkrátí cesty autobusem při denních výletech. To nám umožní mít více času na výlety. A také jen penzion *Freinerhof* může ubytovat více jak 60 osob společně v jednom domě! Všechny ostatní nabídky neměly tak velkou kapacitu.

A teď něco pro řidiče: příjezd do obce *Frein* je od jihu přes *Mürzsteig* (9 km), kde se odbočí vpravo, směrem na *Mariazell über Lahnsattel*, silnice čís. 23. Projede se tunelem *Totes Weib* (Mrtvá žena), který je 572 m dlouhý a leží 855 m n. m. Tunel se jmenuje podle blízkého krasového vodopádu *Totes Weib* (obrázek od Helmuta), který vás určitě nadchne. Za 30,8 silničním kilometrem se na Y-křižovatce odbočí doleva do obce *Frein an der Mürz*, kde asi po 100 m vpravo máme rezervované [parkoviště](#) a [obrázek](#). Po příjezdu do *Freinu* je možné krátce zaparkovat autobus mezi budovami *Haupthaus* a *Dependence* pro pohodlnější výstup účastníků zájezdu. Je to parkoviště pro osobní auta.

..... ^ zpět na obsah ^

Freinerhof - náš penzion

Penzion *Freinerhof* tvoří dvě budovy vzdálené od sebe asi 50 m. Mezi nimi je dětské hřiště a parkoviště pro osobní auta. Na domovské stránce penzionu [Freinerhof](#) najdete další informace (<http://www.mz-info.at/freinerhof/>). Paní *Elisabeth Webster* (vedoucí) se bude o nás starat, je velmi příjemná a chce nám vyjít vstříc.

Pohled na penzion. Paní Elisabeth Webster s bratrem. Zvláštní místnost pro nás.

Náš zájezd bude ubytován v jedné z obou budov penzionu. Dům *Dependance* pojme až 35 osob v 10 pokojích, kde jsou pokoje větší než v domě *Haupthaus*. Je zde i jeden rodinný pokoj pro 6 osob se dvěma místnostmi, každá o rozloze 38 m². V přízemí je společenská místnost, kterou můžeme kdykoliv používat, s malou kuchyňkou a velkou lednicí. Do lednice si můžeme přivést potraviny a pití sami nebo bude na požádání zásobena z domu *Haupthaus*. V této společenské místnosti můžeme trávit naše společné večery. Točené pivo si musíš přinést z domu *Haupthaus*. Prosím tě, aby jsi prázdnou sklenici vrátil nejpozději ráno zase k výčepu.

Obě budovy našeho penzionu.

V nové přístavbě domu *Haupthaus*, který má výtah a jednolůžkové pokoje, bude ubytována další část našeho zájezdu, bude-li to potřeba. Zde dole v restauraci bude podávána snídaně a večere. Sedm pokojů v hlavním domě má i balkon. Ubytovaní je v pěkných pokojích s televizí a vlastním sociálním zařízením. Některé mají chráněnou sluneční terasu.

Snídaně pro nás budou připravené v podobě švédských stolů v samostatné, oddělené místnosti nekuřácké restaurace. Doba snídaně je závislá jen od nás. Čaj na cestu dostaneme při snídani také. Můžeme si vybrat mezi čajem černým nebo ovocným a to s cukrem, nebo bez něho.

Paní Webstrová mě také říkala, že jídla na snídani bude dostatek, každý si může vzít tolik, kolik při snídani sní. Jídlo pro stravu během dne (na túře) je potřeba si dovézt sebou, nebo ho během pobytu nakoupit. Lidé na vesnicích, zvláště v horách, jsou velmi upřímní a důvěřiví a proto bychom se měli podle toho chovat. Děkuji předem.

Během snídaně si budeme objednávat jídlo na večeri. Můžeme si vybrat ze tří jídel. Dvě jídla budou masitá a jedno vegetariánské. Jídla budou každý den čerstvě připravována. Jídelníček na večeri budu při snídani překládat a každý nahlásí Dáše E. svou volbu. Naše jídla budou částečně vybírána i ze standardního jídelníčku (viz. dále). Že zde vaří výborně jsme se přesvědčili již v roce 2009 a 2010 ... někteří i přibrali.

Večeře bude také v naší oddělené místnosti v domě Haupthaus, doba závisí zase jen na nás. Asi 50 m od hlavního domu je grilovací stanice se stoly a lavicemi. Když budeme mít zájem udělají pro nás grilovací večeri, včetně vegetariánů, pod širým nebem. Vedle stanice je dráha pro metanou se speciálním asfaltovým povrchem pro hru v létě. Můžeme hrát kdykoliv, toto je v ceně polopenze. Večerní konzumace, mimo jídlo placené v polopenzi, se bude platit každý večer.

Také si to zahrajeme: německy se to jmenuje [Stockschießen](#), česky [metaná \(pravidla\)](#).

Po večeri zůstaneme v domě Haupthaus, kde Vám krátce popíši trasy následujícího dne. Pak se přemístíme do společenské místnosti v domě Dependence, aby jsme uvolnili místa pro hosty, kteří navštěvují restauraci. Budeme-li moci zůstat, zůstaneme. Projekční plátno se dá použít v obou místnostech. Společná místnost v domě Dependence je navíc vybavena listovacím skicářem (flipchart). Pro promítání obrázků a videí z našich výletů nebo k prezentaci tras pro následující dny vezmu sebou dataprojektor. V areálu obou budov je k dispozici bezdrátový internet (WLAN, WiFi), cena je 1,- € za 30 min.

Místnost, kde budeme trávit společné večery (Haus Dependence).

Pohled do našich pokojů, které leží mimo veškerý silniční hluk.

..... ^ zpět na obsah ^

Zkrácená pravidla hry „Metaná“

Cíl hry

Cílem hry každého družstva je umístit co nejvíce svých kamenů co nejbliže ke středu protějších kruhů, blíže než jsou kameny soupeře.

Utkání

Do utkání proti sobě nastupují normálně dva čtyřčlenné týmy. Kapitán, každého týmu se nazývá "skip" a jeho úkolem je řídit hru celého svého týmu (např. ukazuje pozice na cílových kruzích, kam má hráč nasměrovat kámen).

Kameny

Každý tým hraje s jednou sadou, 8 kamenů barevně odlišených od kamenu soupeře.

Princip hry

Principem hry je posílání kamenů z jedné strany pole do cílových kruhů na straně protější. Kameny se odhazují po jednom a hráči týmů se při odhazování střídají.

Výhoda posledního kamene

Před začátkem každé hry se losuje o to, který tým bude odhazovat jako poslední a získá tak výhodu posledního kamene, který často rozhoduje celý "end".

Odhoz kamene

Odhoz kamene probíhá takto: odhazující hráč posílá svůj kámen ve směru, který mu ukazuje jeho skip v cílových kruzích.

End

End je ta část hry, kdy se háže poslední kámen. Celá hra se skládá z deseti endů. V každém endu je odhozeno 16 kamenů - 8 na každý tým, dva na osobu. Konečný výsledek je součtem všech endů.

Výsledek endu

Po ukončení endu se stanoví výsledek tohoto endu následovně: určí se kámen nejbliže ke středu kruhu. Dále se určí celkový počet kamenů stejného týmu, které jsou blíže ke středu, než je nejbližší kámen soupeře. Počet těchto „lepších“ kamenů určuje počet bodů, které získá družstvo, jež vyhrálo tento end. Toto družstvo v následujícím endu odhazuje jako první. V případě, že v cílových kruzích nezůstane po odehraném endu žádný kámen, tým, který odhazoval poslední kámen si ponechává výhodu posledního kamene.

Taktika

Proto se během hry střídavě využívá kombinace několika taktických činností: vyrážet lépe umístěné kameny soupeře, dobře umístit své kameny do kruhu a před své dobře umístěné kameny stavět "gárdy" - tedy kameny, zabraňující soupeři ve vyrazení vašich bodovacích kamenů.

Popis dráhy

Kámen je ve hře pouze pokud po odhozu zůstane stát v hracím poli, které je ohraničeno:

Foot line – startovní čára pro odhoz kamenů

Back line - čára označující konec hracího pole

Tee line - čára označující střed cílových kruhů

Side line - čára ohraničující okraje pole

Hog line - čára označující začátek hracího pole

Vyřazení kamene

Kámen musí být ze hry vyřazen, pokud se ho hráči během jeho pohybu dotkli jakoukoli částí výstroje. Dále se kámen vyřazuje, nedojede - li za Hog line, nebo se jen dotýká Side line.

Metení

Při metení musí být veden poslední pohyb vždy směrem od kamene ven. Hráči mohou zametat pouze před jedoucím kamenem svého družstva. Pouze skip může vymetat kameny soupeře, avšak jen ty, které přejedou Tee line, tzn. že jsou v druhé polovině kruhu.

..... ^ zpět na obsah ^

Jídelníček restaurace Freinerhof

Uvádím příklad jídelníčku restaurace *Freinerhof* v češtině, s nápojovým lístkem. Pozor, ceny jsou z roku 2009, novější nemám. *Freinerhof* nám nabízí velmi dobrou domácí kuchyni. Jídla jsou vařena z denně čerstvých potravin. Informaci lze využít pro odhad kapesného.

Z polévkového hrnce

Hovězí polévka s játrovými knedlíčky	2,40 €
Hovězí polévka s fridátama	2,30 €
Hovězí polévka s Lungenstrudel (pomleté srdce a plíce zabalené v těstíčku – národní jídlo)	2,80 €
Česneková krémová polévka	2,60 €
Rajská krémová polévka	2,70 €

Čerstvé z grilu

Talíř s grilovaným vepřovým, hovězím a krutím masem, hranolky nebo rýže	9,90 €
Pastýřský špíz na rožni, hranolky nebo rýže (krutí a vepřové maso)	8,50 €
Krutí špíz na rožni, hranolky nebo rýže	8,90 €
Grilovaná vepřová kotleta, hranolky	7,40 €

Speciality z našich pastvin

Beefsteak s vařenými bramborama a petrželí, jarní zelenina	14,30 €
Pepřový steak s bramborama pečenými v alobalu	14,90 €
Předem podušená roštěnka s cibulí a vařenými bramborama s petrželí	10,20 €

Naše vepřové speciality

Smažený vepřový řízek	5,30 €
Cordon bleu	7,30 €

Plněná vepřová kotleta (šunka, sýr, žampiony, cibule, a paprika, kořeněno oreganem) s míchaným salátem	9,80 €
Přírodní řízek (zelenina, rýže a volské oko)	9,90 €
Zapečený švýcarský steak se šunkou a sýrem, rýže a zelenina	9,90 €

Speciality z drůbežího masa

½ pečeného kuřete s míchaným salátem	9,70 €
Špíz z krůtího masa s hranolky nebo rýží	8,90 €
Smažený řízek z krůtího masa	6,30 €
Zapečený švýcarský steak se šunkou a sýrem, rýže a zelenina	10,90 €

Sladkovodní a mořské ryby

Pečený pstruh na másle se špekem a česnekem, k tomu vařené brambory s petrželí	10,80 €
Pilobřich ostnitý na pařížský způsob s bramborovým salátem	8,90 €
Pečený candát na másle s bramborami	9,80 €

Bez masa to jde také ...

Opékané knedlíky s vajíčkem a míchaný salát	6,40 €
Noky se sýrem a zeleným salátem	6,60 €
Smažené žampiony s tatarskou omáčkou	6,60 €
Smažený ementál s míchaným salátem	6,80 €

Naše nabídka salátů

Míchaný salát	2,90 €
Zelený salát	2,50 €
Bramborový salát	2,70 €
Zelený salát se smaženým nebo grilovaným krůtím masem, míchaný salát	7,- €
Míchaný salát se smaženým nebo grilovaným krůtím masem	7,60 €
Porce jádrového oleje	0,65 €

Přílohy

Brambory	1,90 €
Rýže, hrášek	1,70 €
Zelenina, krokety	2,20 €
Hranolky	2,30 €

Aperitivy

1/16 l Sklenice sektu nebo sekt oranž	2,60 €
1/16 l Campari soda nebo Campari oranž	2,30 €
1/16 l Sherry Fino	2,60 €
1/16 l Martini dry, rosso nebo bianco	2,40 €

Občerstvení

0,25 l	Jablečný džus nebo Cappy	1,90 €
0,25 l	Jablečný džus nebo Cappy s minerálkou (gespritzt)	1,70 €
0,2 l	Pago meruňka, Pago borůvka, Pago mix (mrkev, pomeranč, citron),	2,20 €
0,3 l	Pago s minerálkou (gespritzt)	2,60 €
0,25 l	Hroznový džus (pur)	2,- €
0,25 l	Hroznový džus s minerálkou (gespritzt)	1,60 €
0,25 l	Coca Cola, Almdudler, Fanta, Spezi (Cola s Fantou)	1,80 €
0,25 l	Coca Cola, Almdudler, Fanta, s minerálkou (gespritzt)	1,70 €
0,33 l	Coca Cola, Frucade, Almdudler, malinovka	2,20 €
0,25 l	Minerálka, sifon	1,- €
0,25 l	Minerálka nebo sifon s citronem	1,30 €
0,25 l	Jablečný džus nebo Cappy míchané s vodou	1,- €
0,5 l	Jablečný džus nebo Cappy míchané s vodou	2,- €
0,3 l	Pago míchané s vodou	2,40 €
0,5 l	Pago míchané s vodou	2,60 €
0,5 l	Specialita pro mladistvé: malinový sirup nebo oranžáda míchaná s vodou.....	1,40 €

Pivo

0,5 l	točené Puntigamer panter (Štýrský hradec / Graz)	2,90 €
0,3 l	točené Puntigamer panter (Štýrský hradec / Graz)	2,40 €
0,5 l	láhev Puntigamer panter (Štýrský hradec / Graz).....	2,80 €
0,5 l	láhev Schlossgold (Dargun, Dánsko).....	2,90 €
0,5 l	láhev Reininghaus Malz, černé (Štýrský hradec / Graz).....	2,90 €
0,5 l	řezané pivo	2,90 €
0,5 l	Radler, pivo míchané s Fantou	2,90 €

Víno

1/8 l	rozlévané bílé nebo červené	1,30 €
1/8 l	Velšský ryzlink, Zweigelt, Blaufränkisch	1,60 €
1/8 l	Schilcher (štýrské bílé).....	2,20 €
1/4 l	sladké míchané	2,30 €
1/4 l	míchané bílé nebo červené.....	1,80 €

Lihoviny

2 cl	Slivovice, pálenka z míchaného ovoce (Obstler)	1,80 €
2 cl	Pálenka z bylin, meruněk, malin nebo hrušek	2,20 €
2 cl	Pálenka z jeřabin (Vogelbeerbrand)	3,70 €

..... ^ zpět na obsah ^

Haupthaus (hlavní dům) našeho penzionu.

Dependence (vedlejší, „závislý“) dům našeho penzionum kde budeme ubytovaní.

..... ^ zpět na obsah ^

Místopis s dalšími zajímavostmi v okolí

Zajímavá místa jsou seřazena podle abecedy. Místopis je zatím jen kopie z roku 2010 a bude po schůzi aktualizován pro rok 2014.

I. vídeňský vodovod z pramenů v pohoří Schneeberg a Rax

V současné době jsou v provozu celkem tři vodovodní potrubí, která přivádí vysokohorskou pramenitou vodu do hlavního města *Rakouska*. I. vodovod sbírá vodu z pohoří *Schneeberg* a *Raxalpe*, II. z pohoří *Hochschwab* a III. vodovodem teče spodní upravovaná voda z *Moosbrunnu*. Denně se tak může dodat až 589.000 m³ pitné vody do vídeňských vodojemů. Průměrná spotřeba pitné vody je 390.000 m³, největší spotřeba byla v roce 2006 a to 510.200 m³. Ve *Vídni* je 30 vodojemů, které jsou umístěny v různých nadmořských výškách a tuto vodu uskladňují. Pitná voda je pak dodávána vlastním tlakem i do nejvyšších poschodí ve *Vídni*. Jen na dvou místech, v sídlišti *Alt-Erlaa* a výškovém domě *Millennium Tower* (výška 202 m, 50 poschodí, nejvyšší budova *Rakouska*) jsou potřeba vlastní pumpy.

Stranou od okresní höllentálské silnice č. 27 je možné si projít další zvláštnost krajiny *Höllentalu* ležící západně od pohoří *Schneeberg*. Je to nenáročná procházka podél části *I. vídeňského vodovodu*, který se nachází mezi obcemi *Hirschwang* a *Kaiserbrunn*:

Mapa všech 3 vodovodů pro Vídeň, která začíná na úbočích *Schneebergu* (100%):

Podle *Wikipedie* je rakouské hlavní město zásobováno nejkvalitnější pitnou vodou na světě. Požadavky na pitnou vodu jsou daleko vyšší, než na průmyslově plněnou vodu do umělých

lahví, protože rakouský zákonodárce počítá u pitné vody s celoživotní konzumací. A vídeňská voda je v 10. okrese opravdu chutná (pozn. autora).

Pro [zamyšlení](#) uvádím: jeden obyvatel (Vídň) spotřebuje ca. 150 l pitné vody denně. Nejvíce vody, což dělá $1/3 = 50$ l, spotřebuje na splachování záchodu, nejméně na pití a vaření, 3 l vody. To je plýtvání s vodou, nebo ne?

Začátek stavby tohoto *I. vídeňského vodovodu* byl proveden 6. prosince 1869 řízeným odstřelem skal pro zřízení podzemní chodby v oblasti údolí *Höllental*. Také největší problémy s proražením podzemní chodby byly mezi obcemi *Kaiserbrunn* a *Hirschwang*. Celou stavbu vedla londýnská firma stavitele *Antonia Gabrielliho*. Převýšení mezi začátkem vodovodu a konce vodovodu ve *Vídni* je 276 m, voda teče 16 hod a při tom se ohřeje o 1,5 – 2 °C. Ukončení stavby vodovodu bylo provedeno vládnoucím císařem *Francem Josefem I.* formou otevření velkého vodotrysku na *Schwarzenbergplatzu* dne 24. října 1873:

Zajímavosti kolem stavby *I. vídeňského vodovodu*:

- úvahy o zřízení zásobování *Vídň* vodou z vodovodu vznikaly již před rokem 1800.
- hranice pro zásobování *Vídeňanů* vodou a také tehdejší hranice města byla v místech dnešního *Gürtlu* (= opasku), kde žilo v roce 1869 kolem 632.000 obyvatel.
- pro výpočet budoucí kapacity vodovodu se počet obyvatel zaokrouhlil na 1 milión, množství pitné vody na obyvatele bylo odhadnuto na 0,6 Eimeru za den. Tehdy Eimer (= vědro) v *Rakousku* obsahoval 56,5 l (pro informaci: 61,5 l v *Česku*), což odpovídalo stejnému průměrnému počtu Eimerů jako spotřeba pro *Paříž* nebo *Londýn* 34 mil. l.
- pro průmysl se počítalo se 14 mil. l vody, pro kropení cest, tehdy se kropilo 4x denně, 17 mil. l, pro vodotrysky a koupaliště 11 mil. l, pro kropení trávníku 1,7 mil. l a pro provoz kanalizace dalších 1 mil. l pitné vody, to je celkem 79 mil. l (kolem 1.400.000 Eimerů).

- výška, kterou musí voda v potrubí vídeňského domu dosáhnout a to s dostatečným tlakem byla stanovena i s rezervou na 16 Kluftů (1 Kluft byl rozměr mezi roztáhlýma rukama dospělého muže, což činilo 1,89 m, asi 6 stop). Toto bylo důležité pro stanovení výšky začátku vodovodu v 55 km vzdáleném místě na *Schneebergu*. Voda měla totiž téci samospádem.
- údaje o provozu vodovodu za rok 2007:
 - I. vídeňský vodovod dodával 62 mil. m³ pitné vody, což činilo 44%
 - II. vídeňský vodovod dodával 75 mil. m³ pitné vody, což činilo 53%
 - zbytek, 4,8 mil m³ dodaly různé závody pro úpravu spodní vody, což jsou 3%.
- v současnosti dodává I. vodovod 180.000 m³ a II. vodovod 210.000 m³ pitné vody denně.

II. vídeňský vodovod byl dokončen v roce 1910. Přiváděná vysokohorská pramenitá voda pochází z pohoří *Hochschwab*.

Uprostřed *Höllentalu* v obci *Kaiserbrunn* bylo 1973 otevřeno muzeum *Videňského vodovodu* s 950 exponáty. Vstup je volný.

Wasserleitungsmuseum, otevřeno v so, ne, svátek od 10 – 17 hod., vstup volný. (100%)

..... ^ zpět na obsah ^

Bazilika Mariazell

[Bazilika Mariazell](#) a poutní kostel s klenotnicí leží v nedalekém *Mariazellu* (jen 22 km, což je asi 0,5 hod. autobusem). Těžko se nějaký poutní kostel na světě může opírat o tak bohatou historii jako tento. Podle ústního podání bylo *Mariazell* založeno dne 21. 12. 1157. Toto je dokazováno zachovaným záznamem o stavbě hlavního portálu z roku 1200, tehdy románské kaple. První písemný důkaz o „*Cell*“ je z roku 1243. V roce 1330 je kostel přenechán naší milované paní „*von Zell*“ salzberským arcibiskupem *Fridrichem III.* Jako velmi

navštěvované poutní místo dostalo již v roce 1344 tržní právo. Velký význam pro *Mariazell* mělo udělení úplného odpuštění v roce 1399 papežem *Bonifácem IX*. Ten později připravoval a školil zpovědníky a pořádal procesí. Tyto zvyky se držely až do baroka. Tímto se *Mariazell* stávalo stále důležitějším poutním místem.

Bazilika je jak [zvenku](#) tak i [zevnitř](#) dokonalé spojení gotického a barokního slohu. Dvě barokní věže stojí po boku mohutné gotické prostřední věže s hojnou kamennou výzdobou. Kopule překlenuje východní část a do výšky protažená okna dávají bazilice zvláštní charakter. [Panorama Baziliky](#) (zelené tečky jsou kamery, klikni na jednu, pak klikni na obrázek a táhni myši vlevo nebo vpravo, nahoru nebo dolů). Bazilika a *Michalská kaple* je otevřená denně od 7-20 hod., klenotnice v úterý – sobotu od 10-15 hod., v neděli + svátky: od 11-15 hod.

.....^ zpět na obsah ^.....

Erlaufstausee

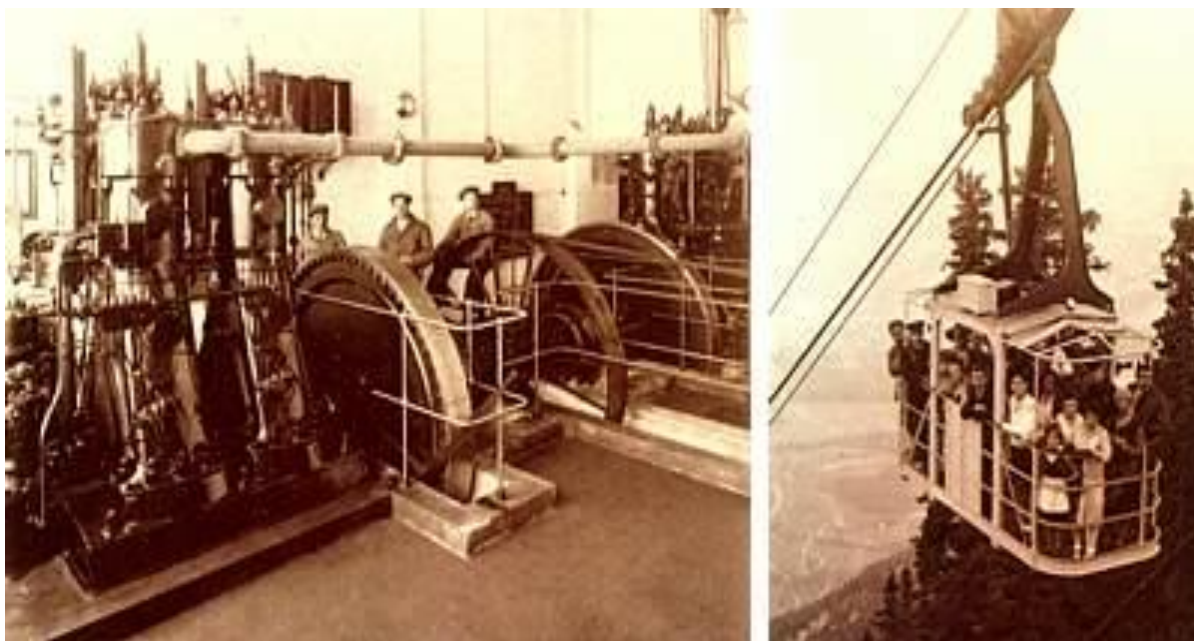
Je uměle vytvořená [vodní nádrž](#) (783 m) na úpatí [Gemeindealpe](#) (1.626 m) u obce *Mitterbach*. Vodní nádrž ([popis v němčině + obrázky](#)) leží zcela v *Niederösterreichu*. Po její severní straně probíhá trasa úzkokolejné železniční dráhy [Mariazellerbahn](#). Nádrž je 2.800 m dlouhá a průměrně 50 m široká, největší hloubka je u hráze (20 m). Skrz tuto nádrž teče potok *Erlauf*. Leží jako hora *Ötscher* v přírodní rezervaci *Naturpark Ötscher-Tormäuer*. Tato vodní nádrž slouží k výrobě elektřiny. 2,8 km dlouhé tlakové potrubí svádí vodu do vodní elektrárny [Wienerbruck](#). Vyrobeným proudem (celkový výkon 6,6 MW) je poháněna elektrická lokomotiva (4,5 MW) jezdící na trati [Mariazellerbahn](#). Speciálně vyráběný proud pro lokomotivu musí být střídavý, jednofázový a s frekvencí jen 25 Hz. Tuto vodní nádrž *Erlaufstausee* nesmíme zaměňovat s asi dvakrát větším jezerem *Erlaufsee*, které leží ca. 4,5 km proti proudu potoku *Erlauf*.

.....^ zpět na obsah ^.....

Lanovka Raxseilbahn

Je to první osobní [visutá](#) lanovka v hranicích dnešního *Rakouska*. Byla postavena v roce 1926. Lanovka byla již od počátku turistickou atrakcí.

Trochu z historie: přes všechny protesty v roce 1925 bylo započato se stavbou lanovky, která byla 9. 6. 1926 dostavěna. Byl použit systém *Bleichert-Zuegg*, který umožňuje použití malého počtu podpěrných sloupů, což je dáno velkým napětím nosného lana. [Lanovka](#) začíná ve obci *Hirschwang an der Rax* (528 m) a její převýšení mezi dolní a horní stanicí je 1.018 m, délka lana je 2.160 m s průměrným stoupáním 280 m. Lano je na celkové délce podepíráno jen pěti sloupy. Po modernizaci technického zařízení lanovky trvá doba jízdy jen 8 min., takže za 1 hodinu lanovka vyveze až 280 lidí na náhorní plošinu *Raxu*. Na této 34 km² velké náhorní plošině jsou možné nenamáhavé procházky po dobře značených cestách. Od zahájení provozu lanovky bylo přepraveno více než 10 milionů cestujících bez jediné nehody. Zpáteční ceny za osobu jsou 11,20 (děti) až 18,30 € (dospělí), slevy jsou pro děti do 15 let, školní výlety, skupinové zájezdy a seniory (= 16,20 €). Otevřeno denně od 9 do 16:30 hod. ([popis v němčině + obrázky](#)).

Poháněcí agregát z roku 1926. Letní kabina po otevření r. 1926.

[Historický film](#) s lanovkou v roce 1940. Obrázky a krátký popis [lanovky na Rax](#), dále zde najdete obrázky [alpské květiny na Raxu](#), popis chaty [Ottohaus](#), hospody [Berggasthof](#), [ceník](#) pro zpáteční cestu lanovkou s ubytováním a další informace.

Po vyvezení se na náhorní plošinu, velkou 34 km², zde najdeme spoustu označených rodinných tras, jejichž převýšení je jen do 100 výškových metrů. V létě je tato plošina „zalitá“ mnoha druhy pestrých alpských květin.

Lanovka dnes.

..... [^zpět na obsah^](#)

[Mariazellerbahn - úzkokolejná železnice](#)

[Mariazellerbahn](#) slouží k dopravě cestujících a je to i turistická atrakce. [Spojuje](#) města *St. Pölten* a *Mariazell*. Je to úzkokolejná železniční trať s rozchodem jen 760 mm (bosenský rozchod) a lokomotiva je poháněná elektrikou z popisované [vodní elektrárny Wienerbruck](#). Speciálně vyráběný proud pro lokomotivu musí být střídavý, jednofázový a s frekvencí jen 25 Hz. Délka dráhy je 85 km. Příkré [stoupání na trati](#) vyžadovalo stále silnější parní

lokomotivy ([1](#), [2](#), [3](#)) a tak si v letech 1907 až 1911 *ing. Eduard Engelmann, jr.* prosadil svou revoluční myšlenku nasadit jednofázové lokomotivy na střídavý proud. To byla první tak dlouhá trať a stakovým stoupáním, která byla elektrizována tímto způsobem. Po první lokomotivě [E1](#) následovaly [silnější](#). Realizace tohoto [projektu](#) a z něj získané zkušenosti udaly směr pro další elektrifikaci rakouských drah.

Úzká místa, kde se musí tato vlaková souprava „proplétat“.

..... ^ zpět na obsah ^

Ötschergräben

Ötschergräben ([popis v němčině + obrázky](#)) leží v *Niederösterreichu*. Název „Ötscher“ pochází od stejnojmenné sousední hory a přídavek „Gräben“ znamená příkop. Příkop je 5,5 km dlouhý, byl vyhloubený potokem *Ötscherbach*, který teče 1.500 m pod vrcholem hory. Je ohraničen ze severu horou *Ötscher* a z jihu horou [Gemeindealpe](#) (1.626 m). Do *Ötschergräben*u stékají dva potoky a tvoří pěkné vodopády – [Mirafall](#) a [Schleierfall](#), které v létě někdy vysychají. Skrz [Ötschergräben](#) vede dobře vystavěná turistická cesta, která je velmi navštěvovaná. Uprostřed *Ötschergräben* na rozcestí k *Erlaufstausee* je malá turistická chata [Ötscherhias](#) s občerstvením (= *Jausenstation* se [studeným jídlem](#) a [pivem](#)). *Ötschergräben* jsou přístupné buď z obce [Lackenhof](#) (809 m n. m., 3.534 obyvatel) přes [Riffelsattel](#) (1.284 m) ležící mezi *Kl. Ötscher* (Malý *Ötscher*, 1.552 m) a *Ötscher*, nebo z druhé strany od obce *Wienerbruck*, kde je žel. stanice na trati [Mariazellerbahn](#), přes *Lassinggräben* a vodopád [Lassingfall](#). *Ötschergräben* jsou někdy nazývány jako „*Grand Canyon Niederösterreichs*“ ([fotky z Ötschergräben](#)u, obrázky jsou na dolní části stránky).

..... ^ zpět na obsah ^

Přírodní koupaliště v Reichenau

Je vyhřívané solární energií a leží uprostřed města. Koupaliště je vybaveno hřištěm pro volejbal, tenis a skluzavkou. Je zde bufet s rozsáhlým sortimentem jídel a nápojů. Ceny za den 1,45 až 4,- €, slevy pro děti, školáky, studenty a vojáky s dokladem. Otevřeno denně od 9 do 19 hod. Informace o *Reichenau* v [češtině](#) a [popis němčině + obrázky](#).

Koupaliště v Reichenau.

..... ^ zpět na obsah ^

Zubačka na pohoří Schneeberg

Český [prospekt](#) inzerující „zubačku“ *Salamander*. A taková byla [zubačka dříve](#). Ozubená dráha byla stavěna v letech 1895 až 1897 společností ing. *Leo Arnoldiho*. Začíná v městě *Puchberg am Schneeberg* ve výšce 577 m n. m. a po 1.218 výškových metrech končí v nejvyšším nádraží *Rakouska*, v 1.795 m. Vzdálenost 9,8 km urazí za 25 min. Na trati je 11.000 pražců, max. stoupání je 20% a projíždí se dvěma osvětlenými tunely. Vstupné ani neuvádím, je moc drahé (...tak přece: ca. 30,- €!).

Nová zubačka Salamander.

..... ^ zpět na obsah ^

Závěr

Bohužel je zde hodně pěkných míst a bylo pro mě těžké vybírat ta nejhezčí a ještě nenavštívená. Po výroční schůzi budu propozice dále aktualizovat.

Když budeš mít zájem, mohu ti dát další informace, kam by jsi se mohl, třeba soukromě, ještě podívat.

Dotazy nebo připomínky mě můžeš napsat na is@striz.at

Propozice pro vás připravil: Ivo Stríž

..... ^ zpět na obsah ^